

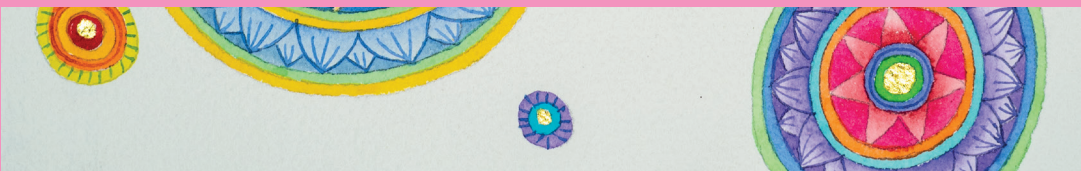

มหาสติปัฏฐานสูตร บาลี-ไทย

ฉบับสารยาธรรม

สุภีร์ ทุมทอง

มหาสติปัฏฐานสูตร
บาลี-ไทย

สุเมธี ทุมทอง

มหาสติปัญญาสูตร บาลี-ไทย

สุภัทร์ ฤมทอง

www.ajsupee.com

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๕๖๕-๒๒๒-๓

ภาพประกอบ

มนต์ชัย ชาวสำอวงค์

แบบปก / รูปเล่ม

ภาพพิมพ์

พิมพ์ที่

บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด

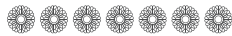
๘๕/๑๒-๑๔, ๓๓ หมู่ ๔ ถ.บางกรวย-จตุรรม

ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย

จังหวัดนนทบุรี

โทรศัพท์ ๐-๒๘๗๔-๔๑๕๔-๖

โทรสาร ๐-๒๘๗๔-๔๑๕๓

แจกเป็นธรรมทาน ห้ามจำหน่าย

คำนำ

หนังสือ “มหาสติปัฏฐานสูตร บาลี-ไทย” นี้ แปลและเรียบเรียงจาก พระไตรปิฎกบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่มณีกาย มหาวารวรรค เล่มที่ ๑๐ ข้อ ๓๗๒ ถึงข้อ ๔๐๕ โดยแปลทีละประโยคไปตามลำดับ เพื่อให้เหมาะต่อการสวดสาธยายทบทวนเนื้อหาหลักธรรม

มหาสติปัฏฐานสูตรนี้ มีเนื้อหาที่ละเอียดสุขุมลุ่มลึก พระพุทธองค์ทรงแสดงข้อปฏิบัติอันเป็นมรรคเบื้องต้น เป็นทางดำเนินให้ถึงนิพพาน ทรงแสดงกรรมฐานเพื่อบรรลุถึงความ เป็นพระอรหันต์จำนวน ๒๑ หมวดในพระสูตรเดียว ได้แก่ (๑) กายานุปัสสนา ๑๔ หมวด (๒) เวทนานุปัสสนา ๑ หมวด (๓) จิตตานุปัสสนา ๑ หมวด (๔) ธัมมานุปัสสนา ๕ หมวด

ขออนุโมทนาผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำหนังสือเล่มนี้ และขอขอบคุณญาติธรรมทั้งหลายที่มีเมตตาต่อผู้แปลเสมอมา หากมีความผิดพลาดประการใด อันเกิดจากความด้อยสติปัญญาของผู้แปล ก็ขอมาต่อพระรัตนตรัยและครูบาอาจารย์ทั้งหลาย และขอโศลกกรรมจากท่านผู้อ่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุภีร์ กุมทอง

ผู้แปลและเรียบเรียง

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

ก. นิกานะกะกา	(๗)
ข. อุทเทส	(๙)
ค. นิกเทส	(๑๒)
๑. กายานุปัสสนา	(๑๒)
๑.๑ อานาปานะปัพพะ	(๑๒)
๑.๒ อิริยาปะถะปัพพะ	(๑๗)
๑.๓ สัมปะชานะปัพพะ	(๒๐)
๑.๔ ปฏิกุละมะนะสิการะปัพพะ	(๒๓)
๑.๕ ธาตุมะนะสิการะปัพพะ	(๓๐)
๑.๖ ประฐะมะสีวะถิกะปัพพะ	(๓๔)
๑.๗ ทุตติยะสีวะถิกะปัพพะ	(๓๗)
๑.๘ ตะตติยะสีวะถิกะปัพพะ	(๔๐)
๑.๙ จะตุตถะสีวะถิกะปัพพะ	(๔๓)
๑.๑๐ ปัญจะมะสีวะถิกะปัพพะ	(๔๖)
๑.๑๑ ฬัฏฐะสีวะถิกะปัพพะ	(๔๙)
๑.๑๒ สัตตะมะสีวะถิกะปัพพะ	(๕๓)
๑.๑๓ อัญฐะมะสีวะถิกะปัพพะ	(๕๖)
๑.๑๔ นะวะมะสีวะถิกะปัพพะ	(๕๙)
๒. เวทนานุปัสสนา	(๖๓)
๓. จิตตานุปัสสนา	(๖๘)

๔. ถัมภ์มานุปัสสะนา	(๗๓)
๔.๑ นีวะระณะปัพพะ	(๗๓)
๔.๒ ชันธะปัพพะ	(๘๑)
๔.๓ อายะตะนะปัพพะ	(๘๕)
๔.๔ โปชฌังคะปัพพะ	(๙๔)
๔.๕ ลัจจะปัพพะ	(๑๐๓)
๖. อาณิสังสะกะกา	(๑๖๕)
๖. นิคะมะนะกะกา	(๑๗๖)

มหาสติปัฏฐานสูตร บาลี-ไทย

ก. นิทานะกะถา

เอวัมเม สุตัง

ข้าพเจ้าได้สดับจดจำมาแล้วอย่างนี้

เอกิง สมะยัง ภะคะวา กุรุสุ วิหะระติ กัมมาสะธัมมัง
นาม กุรูนัง นิคะโม.

ในสมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ที่นิคมของ
ชาวกุรุซึ่งกัมมาสะธัมมะ ในแคว้นกุรุ

ตัตตระ โข ภะคะวา ภิกขุ อามันเตสิ ภิกขะโวติ.

ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายว่า
“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย”

ภะทันเตติ เต ภิกขุ ภะคะวะโต ปัจจัสโสสูง.

ภิกษุทั้งหลายเหล่านั้นทูลรับแล้ว ซึ่งพระดำรัสของ
พระผู้มีพระภาคว่า “พระเจ้าข้า”

ภะคะวา เอตะทะโวจะ.

พระผู้มีพระภาคได้ตรัสแล้วซึ่งมหาสติปัฏฐานสูตรนี้
ดังต่อไปนี้

บ. อุกเทสะ

เอกายะโน อะยัง ภิกขะเว มัคโค.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทางนี้เป็นทางเดียว
สัตตาทันง วิสุทฺธิยา,

เพื่อความบริสุทธิ์ของสัตว์ทั้งหลาย
โสกะปะริเทวานัง สะมะติกกะมาเย,
เพื่อความก้าวล่วงซึ่งโสกะและปริเทวะทั้งหลาย
ทุกขะโทมะนัสสานัง อุตถังคะมาเย,

เพื่อความดับไปแห่งทุกข์และโทมนัสทั้งหลาย
ญายัสสะ อะธิกะมาเย,
เพื่อการบรรลุถึงซึ่งอริยมรรค

นิพพานัสสะ สัจฉิกิริยาเย,
เพื่อการกระทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน
ยะทัง จัตตาโร สะติปัสสูฐานา.

ทางนี้ คือ สติปัสสูฐานทั้งหลาย ๔ ประการ

กะตะเม จัตตาโร.

สติปัฏฐานทั้งหลาย ๔ ประการ มีอะไรบ้าง
อิธะ ภิกขเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา
กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งกายในกายอยู่
อาตปปี สัมปะชาโน สะติมา,

มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง,

กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก

เวทะนาสุ เวทะนานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลายอยู่
อาตปปี สัมปะชาโน สะติมา,

มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง,

กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก

จิตเต จิตตานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งจิตในจิตอยู่
อาตปปี สัมปะชาโน สะติมา,

มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง,

กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก

ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลายอยู่
อาตปปี สัมปะชาโน สะติมา,
มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง.
กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก
อุทเทโส นิฉฐิตโต.
อุทเทส จบแล้ว

ค. นิกเทศะ

๑. กายานุปัสสนา

๑.๑ อานาปานะปัพพะ

กะถัญจะ ภิกขะเว ภิกขุ กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ อย่างไรเล่า

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา

อรัญญะคะโต วา,

เป็นผู้ไปแล้วสู่ป่าก็ดี

รุกขะมุละคะโต วา,

เป็นผู้ไปแล้วสู่โคนไม้ก็ดี

สุญญาคาระคะโต วา,

เป็นผู้ไปแล้วสู่ที่ว่างจากเรือนก็ดี

นีสีหะติ ปัลลังกัง อามุชิต์วา,

ย่อมนั่งพับขาทั้งสองข้างให้เป็นบัลลังก์

อุชุง กายัง ปณิธายะ,

ตั้งแล้วซึ่งกายให้ตรง

ประมุขัง สะติง อุปัฏฐะเปตฺวา,

ตำรวไแล้วซึ่งสตมุงตรงต่อกัมมฏฐาน

โส สะโต วะ อัสสะสะติ,

เธอเป็นผู้มีสติอยู่นั้นเที่ยวย่อมหายใจเข้า

สะโต ปัสสะสะติ,

เป็นผู้มีสติอยู่นั้นเที่ยวย่อมหายใจออก

ทีฆัง วา อัสสะสันโต ‘ทีฆัง อัสสะสามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อหายใจเข้ายาว ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจเข้ายาว

ทีฆัง วา ปัสสะสันโต ‘ทีฆัง ปัสสะสามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อหายใจออกยาว ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจออกยาว

รัสสัง วา อัสสะสันโต ‘รัสสัง อัสสะสามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อหายใจเข้าสั้น ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจเข้าสั้น

รัสสัง วา ปัสสะสันโต ‘รัสสัง ปัสสะสามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อหายใจออกสั้น ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจออกสั้น

‘สัพพะกายะปฏิสังเวที อัสสะสิสสามิ’ติ ลิกขะติ,

ย่อมศึกษาว่า เราเป็นผู้รู้ชัดตลอดทั่วถึงซึ่งกายทั้งปวง

จักหายใจเข้า

‘สัพพะกายะปฏิสังเวที ปัสสะสิสสามิ’ติ ลิกขะติ,

ย่อมศึกษาว่า เราเป็นผู้รู้ชัดตลอดทั่วถึงซึ่งกายทั้งปวง

จักหายใจออก

‘ปัสสัมภะยัง กายะสังขารัง อัตตะลิสสามี’ติ ลิกขะติ,
 ย่อมศึกษาว่า เราระงับอยู่ซึ่งกายสังขาร จักหายใจเข้า
‘ปัสสัมภะยัง กายะสังขารัง ปัสสะลิสสามี’ติ ลิกขะติ.

 ย่อมศึกษาว่า เราระงับอยู่ซึ่งกายสังขาร จักหายใจออก
เสยยะถาปิ ภิกขะเว ทักโข ภะมะกาโร วา
ภะมะการันเตวาสิ วา,

 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อุปมาเหมือนว่า นายช่างกลึง
หรือลูกมือของนายช่างกลึงผู้มีความชำนาญ

ทีฆัง วา อัณณันโต ‘ทีฆัง อัณณามิ’ติ ปะชานาติ,
 เมื่อชักเชือกยาว ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังชักเชือกยาว
รัสสัง วา อัณณันโต ‘รัสสัง อัณณามิ’ติ ปะชานาติ,

 เมื่อชักเชือกสั้น ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังชักเชือกสั้น
เอวะเมวะ โข ภิกขะเว,

 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ฉะนั้นเหมือนกันแล
ทีฆัง วา อัตตะสันโต ‘ทีฆัง อัตตะสามิ’ติ ปะชานาติ,

 เมื่อหายใจเข้ายาว ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจเข้ายาว
ทีฆัง วา ปัสสะสันโต ‘ทีฆัง ปัสสะสามิ’ติ ปะชานาติ,
 เมื่อหายใจออกยาว ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจออกยาว

รัสสัง วา อัตตะสันโต ‘รัสสัง อัตตะสามิ’ติ ปะชานาติ,
 เมื่อหายใจเข้าสั้น ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจเข้าสั้น
รัสสัง วา ปัสสะสันโต ‘รัสสัง ปัสสะสามิ’ติ ปะชานาติ,

 เมื่อหายใจออกสั้น ย่อมรู้ชัดว่า เรากำลังหายใจออกสั้น

‘สัพพะกายะปฏิสังเวที อัสสะลิสสามี’ติ ลิกขะติ,
ย่อมศึกษาว่า เราเป็นผู้รู้ชัดตลอดทั่วถึงซึ่งกายทั้งปวง
จักหายใจเข้า

‘สัพพะกายะปฏิสังเวที ปัสสะลิสสามี’ติ ลิกขะติ,
ย่อมศึกษาว่า เราเป็นผู้รู้ชัดตลอดทั่วถึงซึ่งกายทั้งปวง
จักหายใจออก

‘ปัสสัมภะยัง กายะสังขารัง อัสสะลิสสามี’ติ ลิกขะติ,
ย่อมศึกษาว่า เราจะงับอยู่ซึ่งกายสังขาร จักหายใจเข้า

‘ปัสสัมภะยัง กายะสังขารัง ปัสสะลิสสามี’ติ ลิกขะติ.
ย่อมศึกษาว่า เราจะงับอยู่ซึ่งกายสังขาร จักหายใจออก
อิตติ

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัมตัง วา กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ,
ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัมตตะพะหิทธา วา กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมิง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสัมมิง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสัมมิง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อตฺถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจिता โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุหนึ่ง เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยวาระทวะ ญาณะมัตตายะ ปภุสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ ทิวัจฉิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

อานาปานะปัพพัง นิฏฐิตัง.

หมวดลมหายใจเข้าและลมหายใจออก จบแล้ว

๑.๒ อิริยาปะระปะพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกษุ คัจฉันโต วา ‘คัจฉามิ’ติ ปะชานาติ,

ภิกษุเมื่อเดินอยู่ ย่อมรู้ชัดว่า เราเดินอยู่
ฐิตโต วา ‘ฐิตมิมิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อยืนอยู่ ย่อมรู้ชัดว่า เรายืนอยู่
นิสินโน วา ‘นิสินนอมิมิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อนั่งอยู่ ย่อมรู้ชัดว่า เรานั่งอยู่
สะยาโน วา ‘สะยาโนมิมิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อนอนอยู่ ย่อมรู้ชัดว่า เรานอนอยู่
ยะธา ยะธา วา ปะนัสสะ กาโย ปะณิหิตโต โหติ,

ก็หรือว่า กายของเธอเป็นกายที่ตั้งอยู่โดยอาการใด ๆ
ตะธา ตะธา นัมปะชานาติ.

เธอย่อมรู้ชัดซึ่งกายนั้นโดยอาการนั้น ๆ
อิติ

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้
อัมมัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง
พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัครัตตะพะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุทะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุทะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อตัถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจिता โหติ,
อหนึ่ง สติของภิกษุหนึ่ง เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาวะทวะ ญาณะมัตตายะ ปภุสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทักท้วงไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิณฺจ โลก อุปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกฺขเว ภิกฺขุ กาเย กายานุปัตสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ

ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

อิริยาปะตะปัพพัง นิฏฺฐิตัง.

หมวดอิริยาบถ จบแล้ว

๑.๓ สัมปะชานะปัพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,
 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกขุ อะภิกกันเต ปะภิกกันเต สัมปะชานะการี โหติ,
 ภิกษุเป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
 ในการไปข้างหน้าและในการกลับหลัง
อาโลกิเต วิโลกิเต สัมปะชานะการี โหติ,
 เป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
 ในการแลดูและในการเหลียวดู
สัมมิญชิตะ ปะสาริตะ สัมปะชานะการี โหติ,
 เป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
 ในการคู้เข้าและในการเหยียดออก
สังฆาฏิปัตตะจิวะระธารणे สัมปะชานะการี โหติ,
 เป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
 ในการใช้สอยสังฆาฏิ บาตรและจีวร
อะสิเต ปีเต ขายิตะ สายิตะ สัมปะชานะการี โหติ,
 เป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
 ในการฉัน ในการดื่ม ในการเคี้ยว และในการลิ้ม
อุจจาระปัสสวะกัมเม สัมปะชานะการี โหติ,
 เป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
 ในการถ่ายอุจจาระและการถ่ายปัสสวะ

คะเต ฉฐิตะ นิลินเน สุตเต ชาคะริเต ภาสิตเต ตุณ्हีภาเว
สัมปะชานะการี โหติ.

เป็นผู้มีปกติกระทำสัมปชัญญะ
ในการเดิน ในการยืน ในการนั่ง ในการนอน ในการตื่น
ในการพูด และในการนิ่ง

อติ

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อชฉัตตัง วา กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อชฉัตตตะพะหิทธา วา กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อັถถิ กาโย’ติ วา ปะนัสนะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุนั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่
ยาระเหะ ญาณะมัตตายะ ปภุสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น
อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทักขุไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ ทิณฺณจิ โลเก อูปาทิยะติ.
และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้
สัมปะชานะปัพพัง นิฏฺฐิตัง.
หมวดสัมปชัญญะ จบแล้ว

๑.๔ ปฏิภูณมะนะสิการะปัพพะ

ปุณนะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกขุ อิมะเมวะ กายัง อุทัง ปาพะตะลา
อะโธ เกสะมัตถะกา ตะจะปะริยันตัง

ปุรันนानันปะการัสสะ อะสุจิโน ปัจจะเวกขะติ,

ภิกษุยอมพิจารณาซึ่งกายนี้ นั่นเกี่ยว ตั้งแต่ฝ่าเท้าขึ้นไป
เบื้องบน ตั้งแต่ปลายผมลงมา เบื้องล่าง ที่มีหนังหุ้ม
อยู่โดยรอบ อันเต็มด้วยสิ่งไม่สะอาดมีประการต่าง ๆ

อิติ

ตั้งนี้ว่า

อัตถิ อิมัสมี กาเย,

ในกายนี้ มีแต่สิ่งปฏิภูณคือ

เกสา ผมทั้งหลาย

โลมา ขนทั้งหลาย

นะชา เล็บทั้งหลาย

ทันตา ฟันทั้งหลาย

ตะโจ หนัง

มังสัง เนื้อ

न्हหารู เอ็นทั้งหลาย

อัญฐี	กระดุกทั้งหลาย
อัญฐีมัญชัง	เยื่อในกระดุก
วิกัง	ไต
หะทะยัง	หัวใจ
ยะกะนัง	ตับ
กิโถมะกั	พังผืด
ปีหะกั	ม้าม
บัพผาสัง	ปอด
อันตัง	ลำไส้ใหญ่
อันตะคุดัง	ลำไส้เล็ก
อุทะริยัง	อาหารใหม่
กะรีสัง	อาหารเก่า
ปิตตัง	ดี
เสรม์หัง	เสลด
ปุพโพ	หนอง
โลहितัง	เลือด
เสโท	เหงื่อ
เมโท	มันข้น
อัสสุ	น้ำตา
วะสา	เปลวมัน
เซโพ	น้ำลาย
สิงฆาณิกา	น้ำมูก

ละลิกา ไชข้อ

มุตตัง มุตร

เสยยะถาปี ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อุปมาเหมือนว่า

อุภะโตมุขา มูโตพี ปุรา นานาวิหิตัสสะ ธัญญัสสะ,

ถุที่มีปากสองข้าง อันเต็มแล้วด้วยธัญพืชชนิดต่าง ๆ

เสยยะถิทัง,

ได้แก่

สาสินัง วิหีนัง มุคคานัง มาसानัง ติลานัง ตันฑุลานัง,

ข้าวสาลี ข้าวเปลือก ถั่วเขียว ถั่วเหลือง งา ข้าวสาร

ตะเมนัง จักขุมา ปุริโส มุญจิต์วา ปัจจะเวกเขยยะ,

บุรุษผู้มีตาดีเปิดออกแล้วซึ่งถุฉะนั้น พึงพิจารณาเห็น

อิติ,

ตั้งนี้ว่า

อิเม สาลี,

เหล่านี้ข้าวสาลี

อิเม วิหี,

เหล่านี้ข้าวเปลือก

อิเม มุคคา,

เหล่านี้ถั่วเขียว

อิเม มาสา,

เหล่านี้ถั่วเหลือง

อิเม ตีลา,

เหล่านี้้งา

อิเม ตัณฑุลา,

เหล่านี้้ง้าวสาร

เอวะเมวะ โช ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ฉะนั้นเหมือนกันแล

ภิกขุ อิมะเมวะ กายัง อุทธัง ปาทะตะลา

อะโร เกสะมัตถะกา ตะจะปะริยันตัง

ปุรันนानันปะการัสสะ อะสุจิโน ปัจจะเวกขะติ,

ภิกษุย่อมนพิจารณาซึ่งกายนี้แน่นอนเทียว ตั้งแต่ฝ่าเท้าขึ้นไป
เบื้องบน ตั้งแต่ปลายผมลงมาเบื้องล่าง ที่มีหนังหุ้ม
อยู่โดยรอบ อันเต็มด้วยสิ่งไม่สะอาดมีประการต่าง ๆ

อิติ,

ดังนี้ว่า

อตถิ อิมัสมี กาเย,

ในกายนี้ มีแต่สิ่งปฏิกูลคือ

เกสา ผมทั้งหลาย

โลมา ขนทั้งหลาย

นะชา เล็บทั้งหลาย

ทันตา ฟันทั้งหลาย

ตะโจ หนัง

มังสััง เนื้อ

न्हหารู	เอ็นทั้งหลาย
อัญฐี	กระดุกทั้งหลาย
อัญฐิมิถุซัง	เยื่อในกระดุก
วิกัง	ไต
หะทะยั้ง	หัวใจ
ยะกะนัง	ตับ
กิโถมะกัง	พังผืด
ปีหะกัง	ม้าม
บัพผาสัง	ปอด
อันตัง	ลำไส้ใหญ่
อันตะคุดนัง	ลำไส้เล็ก
อุทะริยั้ง	อาหารใหม่
กะรีสัง	อาหารเก่า
ปีตตัง	ดี
เส่มหัง	เสลด
ปุพโพ	หนอง
โลหิตัง	เลือด
เสโท	เหงื่อ
เมโท	มันชั้น
อัสสุ	น้ำตา
วะสา	เปลวมัน
เขโโพ	น้ำลาย

สิงขาณิกา	น้ำมูก
ละลิกา	ไขข้อ
มุตตัง	มูตร

อิติ

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้
อัครัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,
ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง
พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง
อัครัตตปะพะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง
สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง
วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง
สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อติกาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุนี้ เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาระเหะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนัสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิญจิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กาเย กายานุสฺสึ วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

ปฏิกุลละมะนะสิการะบีพพัง นิฏฺฐิตัง.

หมวดการใส่ใจสิ่งปฏิกูล จบแล้ว

๑.๕ ธาตุมะนะสิการะปัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกขุ อิมะเมวะ กายัง ยะถาลฐิตัง ยะถาปะณิหิตัง ธาตุโส
ปัจจะเวกชะติ,

ภิกษุย่อมพิจารณาเห็นซึ่งกายนี้เน้นเทียว ตามอาการ
ที่ตั้งอยู่ ตามอาการที่ดำรงอยู่ โดยความเป็นธาตุ
อิติ,

คังนี้ว่า

อตถิ อิมัสมี กาเย,

ในกายนี้ มีแต่ธาตุคือ

ปะฐวีธาตุ,

ธาตุดิน

อาโปธาตุ,

ธาตุน้ำ

เตโชธาตุ,

ธาตุไฟ

วาโยธาตุ,

ธาตูลม

เสยยะถาปิ ภิกขะเว ทักโข โคฆาตโก วา

โคฆาตะกันตวาสี วา,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อุปมาเหมือนว่า คนฆ่าโค
หรือลูกมือของคนฆ่าโคผู้มีความชำนาญ

คาวิง วรธิดา,

ฆ่าแล้วซึ่งแม่โค

จะตุมะหาปะเถ วิละโส ปฏิวิระชิตฺวา นิลินโน อัสสะ,

แบ่งอวัยวะออกแล้วแยกเป็นส่วน ๆ เป็นผู้นั่งเฝ้าอยู่ที่
หนทางใหญ่ ๔ แพร่ง

เอวะเมวะ โข ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ฉะนั้นเหมือนกันแล

ภิกขุ อิมะเมวะ กายัง ยะถาฐิตัง ยะถาปะณิหิตัง ธาตุโส

ปัจจะเวกชะติ,

ภิกษุย่อมนพิจารณาเห็นซึ่งกายนี้แน่นอนเที่ยง ตามอาการ
ที่ตั้งอยู่ ตามอาการที่ดำรงอยู่ โดยความเป็นธาตุ

อติ,

ตั้งนี้ว่า

อตฺถิ อิมัสฺมี กาเย,

ในกายนี้ มีแต่ธาตุคือ

ปะฐวีธาตุ,

ธาตุดิน

อาโปธาทู,

ธาทูน้ำ

เตโชธาทู,

ธาทูไฟ

วาโยธาทู,

ธาทูลม

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัฏฐัง วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัฏฐะพะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ

ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย

อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย

อยู่บ้าง

สมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อตฺถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,

อนึ่ง สติของภิกษุนี้ เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,

ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวฏฐิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิณฺณจ โลกเก อูปาทิสยติ.

และยอมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

ธาคฺคมะนะสิการะปัพพัง นิฏฐิตัง.

หมวดการใส่ใจธาตุ จบแล้ว

๑.๖ ประชุมมะสึวะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะระรัง สึวะถิกายะ ฉัททิตัง,
อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

เอกาหะมะตัง วา,

ที่ตายแล้ว ๑ วันก็ตาม

ทิวีหะมะตัง วา,

ที่ตายแล้ว ๒ วันก็ตาม

ตีหะมะตัง วา,

ที่ตายแล้ว ๓ วันก็ตาม

อุทฐมาตะกัง,

ที่พองขึ้นอีต

วินีละกัง,

ที่มีสีเขียวคล้ำ

วิปุพพะกะชาตัง,

ที่มีน้ำเหลืองเยิ้ม

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้ นั่นเกี่ยวกับ
ซากศพนั้น

อิตติ,

ตั้งนี้ว่า

อะยมปิ โข กาโย,

กายแม่นี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิตติ,

ด้วยวิธีการตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัมมัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัมมัตตตะพะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ

ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมภิง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย

อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสัมมิง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสัมมิง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อัทถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจिता โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาวะเทวะ ญาณะมัตตายะ ปฐิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนัสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ ทิวัจฉิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๗ ทุตริยะสี่วะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ตุก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกษุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะวีรัง สี่วะถิกายะ ฉัทชิตัง,

อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งชากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

กาเกหิ वा ชัชชะมานัง,

อันกาทั้งหลายจิกกินอยู่บ้าง

คิชฌेमหิ वा ชัชชะมานัง,

อันแรงทั้งหลายจิกกินอยู่บ้าง

กุละเลหิ वा ชัชชะมานัง,

อันเหยี่ยวทั้งหลายจิกกินอยู่บ้าง

สุวาณหิ वा ชัชชะมานัง,

อันสุนัขทั้งหลายกัดต่อกินอยู่บ้าง

สิงคาลหิ वा ชัชชะมานัง,

อันสุนัขจิ้งจอกทั้งหลายกัดกินอยู่บ้าง

วิวิเธหิ वा ปาณะกะชาเตหิ ชัชชะมานัง,

อันสัตว์ทั้งหลายชนิดต่าง ๆ กัดกินอยู่บ้าง

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้^๕นั้น^๕เกี่ยวกับ
ชากศพ^๕นั้น

อิติ,

ตั้งนี้ว่า

อะยัมปิ โข กาโย,

กายแม้นี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมตา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัตตะพะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมัง วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมัง วิหะระติ.
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อตฺถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุပ္ภวิตฺตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุนี้ เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยวาทะวะ ญาณะมัตตายะ ปภิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทวิภูมิจึงไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ กิณฺณจิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๘ ตะติยะสึวะถิกะปัพพะ

ปุณฺเจะปะรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะระรัง สึวะถิกายะ ฉัททิตัง,
อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

อัญฺฐิสังขะลิกัง,

ที่เป็นโครงกระดูก

สะมังสะโลหิตัง,

ที่ยังมีเนื้อและเลือดติดอยู่

นํหารุสัมพันธัง,

ที่ยังมีเอ็นรัดอยู่

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้แน้เกี่ยวกับ
ซากศพนั้น

อิติ,

ดังนี้ว่า

อะยัมปิ โข กาโย,

กายแม่นี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิตติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัมมัตตัง วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัมมัตตปะพะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ

ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุทะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย

อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย

อยู่บ้าง

สะมุทะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม

เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อัติถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจिता โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่
ยาระเหะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น
อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ กิณฺจ โลก อุปาทิยะติ.
และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๙ จะตุดตะสึวะติกะปัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกษุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะระรัง สึวะติกายะ ฉัททิตัง,
อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

อัญญิสสังขะลิกัง,

ที่เป็นโครงกระดูก

นิมมังสะโลหิตะมักขิตัง,

ที่ไม่มีเนื้อแต่ยังมีเลือดเปื้อนอยู่

นัหารุสัมพันธัง,

ที่ยังมีเอ็นรัดอยู่

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้กับ
ซากศพนั้น

อิตติ,

ดังนั้น

อะยัมปิ โข กาโย,

กายนี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อชฌัตตัง วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อชฌัตตปะพะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อัติถิ กายโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุหนึ่ง เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนัสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันตันทหาและทิวรรุไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิณฺณจิ โลเก อูปาทิยะติ.
และยอมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กายะ กายานุสสิ วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๑๐ ปัญจะมะสึวะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะร็ริง สึวะถิกายะ ฉัททิตัง,

อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

อัญฐิสังขะลิกัง,

ที่เป็นโครงกระดูก

อะปะคะตะมังสะโลหิตัง,

ที่ปราศจากเนื้อและเลือดแล้ว

न्हารุสัมพันธัง,

ที่ยังมีเอ็นรึงรัดอยู่

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้ นั่นเกี่ยวกับ
ซากศพนั้น

อิติ,

ดังนี้ว่า

อะยัมปิ โข กาโย,

กาย मैंนี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิตติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัมมัตตัง วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัมมัตตปะพะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุทะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมิง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมิง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุทะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมิง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อรรถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจिता โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่
ยาระทนะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น
อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันตัดทอนและทักขิไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ ภิกฺขุ จิ โลก อุปาทิยะติ.
และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ ภิกฺขะเว ภิกฺขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๑๑ ฦัฏฐะสีวะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกษุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะรริง สีวะถิกายะ ฉัททิตัง,
อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

อัญญิกานิ,

ที่เป็นกระดูกทั้งหลาย
อะปะคะตะนัหารุสัมพันธานิ,
ที่ปราศจากเอ็นรึงรัดไว้แล้ว

ทิสาวทิสา วิกขิตตานิ,

ที่กระจัดกระจายไปแล้วในทิศใหญ่และทิศเฉียง
อัญญะนะ หัตถัญญิกัง,

กระดูกส่วนมืออยู่ทางหนึ่ง
อัญญะนะ ปาทัญญิกัง,

กระดูกส่วนเท้าอยู่ทางหนึ่ง
อัญญะนะ ชังฆัญญิกัง,

กระดูกส่วนแข้งอยู่ทางหนึ่ง
อัญญะนะ อูรุษัญญิกัง,

กระดูกส่วนขาอยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ กะภูฏิกัง,

กระดูกส่วนเอวอยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ ปิฏฏิกัง,

กระดูกส่วนหลังอยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ ชันธักัง,

กระดูกส่วนไหล่อยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ คีวัฏิกัง,

กระดูกส่วนคออยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ หะนุกัง,

กระดูกส่วนคางอยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ ทันตักัง,

กระดูกส่วนฟันอยู่ทางหนึ่ง

อัญญะนะ สีสะกะภาหัง,

กะโหลกศีรษะอยู่ทางหนึ่ง

โส อิมะเมวะ กายัง อูปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้^๕นั้นเกี่ยวกับ

ซากศพนั้น

อิตติ,

ดังนั้นว่า

อะยัมปิ โข กาโย,

กายแม้^๖นี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิตติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อชฌัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อชฌัตตอะพะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุทะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะสมทระยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสัมมิง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อัตถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจिता โหติ,

อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาระทะวะ ญาณะมัตตายะ ปภุสสะติมัตตายะ

ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันตัดทอนและทวิจฺจไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ ภิกฺขุจ โลก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกฺขะเว ภิกฺขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๑๒ สัตตะมะสีวะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภัทชะเว,
 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกษุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะระรัง สีวะถิกายะ จัฑฑิตัง,
 อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
 ในป่าช้า
อัญญสิกาณิ,
 ที่เป็นกระดูกทั้งหลาย
เสตทานิ,
 ที่มีสีขาว
สังขะวิณณูปะนิภาณิ,
 ที่มีสีเหมือนสีสังข์
โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,
 เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้^๑นั้น^๒เทียบกับ
 ซากศพนั้น^๓
อิติ,
 ดังนั้น^๔
อะยัมปิ โข กาโย,
 กาย^๕นี้^๖แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัตตะพะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมิง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อตฺถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,

อนึ่ง สติของภิกษุนั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,

ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวฏฐิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิณฺณจิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กายะ กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๑๓ อัญญะมะสึวะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะร็รัง สึวะถิกายะ ฉัททิตัง,

อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

อัญญิกานิ,

ที่เป็นกระดูกทั้งหลาย

ปุญชะกิตานิ,

ที่กองรวมกันอยู่

เตโรวัสสิกานิ,

ที่มีอายุเกินกว่า ๑ ปี

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้กับ
ซากศพนั้น

อิติ,

ดังนี้ว่า

อะยัมปิ โข กาโย,

กาย मैंนี้แล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัมมัตตัง วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัมมัตตอะพะหิทธา วา กายเ กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อรรถิ กาโย’ติ वा पञ्चसस षट्ति षड्जुषुण्डिता होति,
 หนึ่ง สติของภิกษุหนึ่ง เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
 กายเท่านั้นมีอยู่
 ยาวะเทวะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
 ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
 เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น
 อะนีสสิโต จ วิหะระติ,
 เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่
 นะ จะ กิณฺจ โลก อูปาทิยะติ.
 และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
 เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.
 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
 ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

๑.๑๔ นวามะสึวะถิกะปัพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก
ภิกษุ เสยยะถาปิ ปัสเสยยะ สะรริง สึวะถิกายะ ฉัททิตัง,
อุปมาเหมือนว่า ภิกษุพึงเห็นซึ่งซากศพที่เขาทิ้งไว้แล้ว
ในป่าช้า

อัญญิกานิ,

ที่เป็นกระดูกทั้งหลาย

ปุตฺตินิ,

ที่ฟุ่ปน

จุนณะกะชาตานิ,

ที่มีลักษณะเป็นผุยผงแล้ว

โส อิมะเมวะ กายัง อุปะสังหะระติ,

เธอย่อมพิจารณาเปรียบเทียบซึ่งกายนี้^{นั้น}เกี่ยวข้องกับ
ซากศพ^{นั้น}

อิติ,

ตั้งนี้ว่า

อะยัมปิ โข กาโย,

กาย^{นี้}นั่นแล

เอวังธัมโม,

ก็มีความเป็นอย่างนี้เป็นธรรมดา

เอวังภาวี,

มีลักษณะเป็นอย่างนี้

เอวังอะนะตีโต,

ไม่ล่วงพ้นความเป็นอย่างนี้ไปได้

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัตตัง วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัตตะพะหิทธา วา กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งภายในกายทั้งภายในและ
ภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในกาย
อยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา กายัสสัมมัง วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในกาย
อยู่บ้าง

ระมุกะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา กายัลัมมัง วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในกายอยู่บ้าง

‘อตฺถิ กาโย’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,

อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
กายเท่านั้นมีอยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,

ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวฐิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิณฺหิ โลเก อฺปาทียะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขะเว ภิกขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งกายในกายอยู่ แม้อย่างนี้

นะวะสීวะถิกะปฺพพัง นิฏฺฐิตัง.

หมวดป่าช้า ๙ จบแล้ว

กายานุปัสสะนา นิฏฺฐิตา.

การตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งกาย จบแล้ว

๒. เวทนานุปัสสนา

กถัญจะ ภิกขเว ภิกขุ เวทนาสุ เวทนานุปัสสี วิหระตติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลายอยู่ อย่างไรเล่า

อิธะ ภิกขเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา

สุขัง วา เวทนะยัง เวทะยะมาโน ‘สุขัง เวทนะยัง เวทะยามิ’ติ
ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นสุข ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวย
อยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นสุข

ทุกขัง วา เวทนะยัง เวทะยะมาโน ‘ทุกขัง เวทนะยัง
เวทะยามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นทุกข์ ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวย
อยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นทุกข์

อะทุกขะมะสุขัง วา เวทนะยัง เวทะยะมาโน

‘อะทุกขะมะสุขัง เวทนะยัง เวทะยามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่ไม่ใช่ทุกข์และไม่ใช่สุข
ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่ไม่ใช่ทุกข์
และไม่ใช่สุข

สามีสัง วา สุขัง เวทะนัง เวทะยะมาโน ‘สามีสัง สุขัง เวทะนัง
เวทะยามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นสุขอันเกี่ยวเนื่องกับ
อามิส ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นสุข
อันเกี่ยวเนื่องกับอามิส

นिरามีสัง วา สุขัง เวทะนัง เวทะยะมาโน ‘นिरามีสัง สุขัง
เวทะนัง เวทะยามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นสุขอันไม่เกี่ยวเนื่องกับ
อามิส ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นสุข
อันไม่เกี่ยวเนื่องกับอามิส

สามีสัง วา ทุกขัง เวทะนัง เวทะยะมาโน ‘สามีสัง ทุกขัง
เวทะนัง เวทะยามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นทุกข์อันเกี่ยวเนื่องกับ
อามิส ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นทุกข์
อันเกี่ยวเนื่องกับอามิส

นिरามีสัง วา ทุกขัง เวทะนัง เวทะยะมาโน ‘นिरามีสัง ทุกขัง
เวทะนัง เวทะยามิ’ติ ปะชานาติ,

เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นทุกข์อันไม่เกี่ยวเนื่องกับ
อามิส ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่เป็นทุกข์
อันไม่เกี่ยวเนื่องกับอามิส

สามีสั่ง ว่า อะทุกขะมะสุขัง เวทะนัง เวทะยะมาโน
'สามีสั่ง อะทุกขะมะสุขัง เวทะนัง เวทะยามิ'ติ ปะชานาติ,
เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่ไม่ใช่ทุกข์และไม่ใช่สุขอันเกี่ยว
เนื่องกับอามิส ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่
ไม่ใช่ทุกข์และไม่ใช่สุขอันเกี่ยวเนื่องกับอามิส

นिरามีสั่ง ว่า อะทุกขะมะสุขัง เวทะนัง เวทะยะมาโน
'นिरามีสั่ง อะทุกขะมะสุขัง เวทะนัง เวทะยามิ'ติ ปะชานาติ.
เมื่อเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่ไม่ใช่ทุกข์และไม่ใช่สุขอันไม่เกี่ยว
เนื่องกับอามิส ย่อมรู้ชัดว่า เราเสวยอยู่ซึ่งเวทนาที่
เป็นไม่ใช่ทุกข์และไม่ใช่สุขอันไม่เกี่ยวเนื่องกับอามิส
อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัตตัง ว่า เวทะนาสุ เวทะนานุปัสสี วิหะระติ,
ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลาย
ภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา ว่า เวทะนาสุ เวทะนานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลาย
ภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัตตะพะหิทธา ว่า เวทะนาสุ เวทะนานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลาย
ทั้งภายในและภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา เวทะนาสุ วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดใน
เวทนาทั้งหลายอยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา เวทะนาสุ วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับใน
เวทนาทั้งหลายอยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา เวทะนาสุ วิหะระติ.
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในเวทนาทั้งหลายอยู่บ้าง

‘อัตถิ เวทนา’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปปัญฐิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
เวทนาเท่านั้นมีอยู่

ยวาระทวะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ ทิวัจฉิ โลก อุปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ ภิกขเว ภิกขุ กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลายอยู่ แม้อย่างนี้

เวทนานุปัสสนา นิฉฐิตา.

การตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งเวทนา จบแล้ว

๓. จิตตานุปัสสนา

กถัญจะ ภิกขเว ภิกขุ จิตเต จิตตานุปัสสี วิหระระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งจิตในจิตอยู่ อย่างไรเล่า

อิธะ ภิกขเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนานี้
สระรากัง วา จิตตัง ‘สระรากัง จิตตัน’ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ประกอบด้วยรากะว่า
เป็นจิตที่ประกอบด้วยรากะ

วีตะรากัง วา จิตตัง ‘วีตะรากัง จิตตัน’ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ปราศจากรากะว่า
เป็นจิตที่ปราศจากรากะ

สะโทลัง วา จิตตัง ‘สะโทลัง จิตตัน’ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ประกอบด้วยโทสะว่า
เป็นจิตที่ประกอบด้วยโทสะ

วีตะโทลัง วา จิตตัง ‘วีตะโทลัง จิตตัน’ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ปราศจากโทสะว่า
เป็นจิตที่ปราศจากโทสะ

สะโมหัง วา จิตตัง ‘สะโมหัง จิตตัน’ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ประกอบด้วยโมหะว่า
เป็นจิตที่ประกอบด้วยโมหะ

วีตะโมหัง วา จิตตัง 'วีตะโมหัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ปราศจากโมหะว่า
เป็นจิตที่ปราศจากโมหะ

สังขิตตัง วา จิตตัง 'สังขิตตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่หุดหู่ว่า เป็นจิตที่หุดหู่

วิกขิตตัง วา จิตตัง 'วิกขิตตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ฟุ้งซ่านว่า เป็นจิตที่ฟุ้งซ่าน

มหัคคะตัง วา จิตตัง 'มหัคคะตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่เป็นมหัคคะตะว่า เป็นจิตที่เป็นมหัคคะตะ

อะมหัคคะตัง วา จิตตัง 'อะมหัคคะตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ไม่เป็นมหัคคะตะว่า
เป็นจิตที่ไม่เป็นมหัคคะตะ

สะอูตตะรัง วา จิตตัง 'สะอูตตะรัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่มีจิตอื่นยิ่งกว่าว่า
เป็นจิตที่มีจิตอื่นยิ่งกว่า

อะนุตตะรัง วา จิตตัง 'อะนุตตะรัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
จิตย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ไม่มีจิตอื่นยิ่งกว่าว่า
เป็นจิตที่ไม่มีจิตอื่นยิ่งกว่า

สะมาหิตัง วา จิตตัง 'สะมาหิตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ตั้งมั่นดีว่า เป็นจิตที่ตั้งมั่นดี

อะสะมาหิตัง วา จิตตัง 'อะสะมาหิตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,
ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ไม่ตั้งมั่นดีว่า เป็นจิตที่ไม่ตั้งมั่นดี

วิมุตตัง วา จิตตัง 'วิมุตตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่หลุดพ้นแล้วว่า เป็นจิตที่หลุดพ้นแล้ว

อะวิมุตตัง วา จิตตัง 'อะวิมุตตัง จิตตัน'ติ ปะชานาติ.

ย่อมรู้ชัดซึ่งจิตที่ยังไม่หลุดพ้นว่า เป็นจิตที่ยังไม่หลุดพ้น
อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสสัมตัตถัง วา จิตเต จิตตานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งจิตในจิตภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา จิตเต จิตตานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งจิตในจิตภายนอกอยู่บ้าง

อัสสัมตตะพะหิทธา วา จิตเต จิตตานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งจิตในจิตทั้งภายในทั้งภายนอก
อยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา จิตตัสมี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในจิตอยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา จิตตัสมี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในจิตอยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา จิตตัสมี วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในจิตอยู่บ้าง

‘อรรถิ จิตตัน’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปัฏฐิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
จิตเท่านั้นมีอยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันต้งหาและทิวฐิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิญจิ โลเก อุปาทิยะติ.
และยอมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ โข ภิกขะเว ภิกขุ จิตเต จิตตานุปัสสี วิหะระติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งจิตในจิตอยู่ แม้อย่างนี้

จิตตานุปัสสะนา นิฏฐิตา.
การตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งจิต จบแล้ว

๔. ธรรมานุปัสสนา

๔.๑ นีวะระณะปัพพะ

กถัญจะ ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลายอยู่ อย่างไรเล่า

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ

ปัญจะสุ นีวะระณะสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลายคือนิ वर्ณ ๕ อยู่

กถัญจะ ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ

ปัญจะสุ นีวะระณะสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ
ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลายคือนิ वर्ณ ๕ อยู่ อย่างไรเล่า

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา
สันตัง วา อชฌัตตัง กามัจฉันตัง ‘อตถิ เม อชฌัตตัง
กามัจฉันโท’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งกามฉันทะที่มีอยู่ภายในตนว่า
กามฉันทะมีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัชฌัตตัง กามัจฉันทัง ‘นัตถิ เม อัชฌัตตัง
กามัจฉันโท’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งกามฉันทะที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
กามฉันทะไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ กามัจฉันทัสสะ อุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งกามฉันทะที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วย
เหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปันนัสสะ กามัจฉันทัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งกามฉันทะที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมนรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ กามัจฉันทัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งกามฉันทะที่ละได้แล้ว
ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัชฌัตตัง พียาปาทัง ‘อัตถิ เม อัชฌัตตัง
พียาปาโท’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งพยาบาทที่มีอยู่ภายในตนว่า
พยาบาทมีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัชฌัตตัง พียาปาทัง ‘นัตถิ เม อัชฌัตตัง
พียาปาโท’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งพยาบาทที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
พยาบาทไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ พียาปาทัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งพยาบาทที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมนรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปันนัสสะ พียาปาทัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งพยาบาทที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อม
รู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ พียาปาทัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งพยาบาทที่ละได้แล้ว
ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัชฌัตตัง ถีนะมิทัง ‘อัทถิ เม อัชฌัตตัง
ถีนมิทัง’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งถีนมิทระที่มีอยู่ภายในตนว่า

ถีนมิทระมีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัชฌัตตัง ถีนะมิทัง ‘นัตถิ เม อัชฌัตตัง
ถีนะมิทัง’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งถีนมิทระที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า

ถีนมิทระไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปบันนัสสะ ถีนะมิทธัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งถีนมิทระที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมนรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปบันนัสสะ ถีนะมิทธัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งถีนมิทระที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมนรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ ถีนะมิทธัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งถีนมิทระที่ละได้แล้ว

ย่อมนมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัมมัตตัง อุทธีจจะกุกกุจจิง ‘อัตถิ เม อัมมัตตัง
อุทธีจจะกุกกุจจัน’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งอุทธีจจกุกกุจจะที่มีอยู่ภายในตนว่า
อุทธีจจกุกกุจจะมีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัมมัตตัง อุทธีจจะกุกกุจจิง ‘นัตถิ เม อัมมัตตัง
อุทธีจจะกุกกุจจัน’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งอุทธีจจกุกกุจจะที่ไม่ได้อยู่ภายในตนว่า
อุทธีจจกุกกุจจะไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ อุทธีจจะกุกกุจจัสสะ อุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งอุทธีจจกุกกุจจะที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปันนัสสะ อุทธีจจะกุกกุจจัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งอุทธีจจกุกกุจจะที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ อุทธีจจะกุกกุจจัสสะ อายะติง
อะนุปปาโท โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งอุทธีจจกุกกุจจะทีละ
ได้แล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัสสัตตัง วิจิกิจนัง ‘อัตถิ เม อัสสัตตัง
วิจิกิจฉา’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งวิจิกิจฉาที่มีอยู่ภายในตนว่า

วิจิกิจฉามีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัสสัตตัง วิจิกิจนัง ‘นัตถิ เม อัสสัตตัง
วิจิกิจฉา’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งวิจิกิจฉาที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า

วิจิกิจฉาไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปปีนนายะ วิจิกิจฉายะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งวิจิกิจฉาที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปีนนายะ วิจิกิจฉายะ ปะหานัง โหติ, ตัญจะ
ปะชานาติ,

การละซึ่งวิจิกิจฉาที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อม

รู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปหีนายะ วิจิกิจฉายะ อายะติง อะนุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งวิจิกิจฉาที่ละได้แล้ว

ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัครมัตตัง วา อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายนอกอยู่บ้าง

อัครมัตตอะพะหิทธา วา อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ทั้งภายในและภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะอัมมานุปัสสี วา อัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

วะยะอัมมานุปัสสี วา อัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะอัมมานุปัสสี วา อัมเมสุ วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในธรรมทั้งหลายอยู่บ้าง

‘อັถถิ ธัมมา’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุจฺจิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
ธรรมเท่านั้นที่อยู่

ยาวะเทวะ ญาณะมัตตายะ ปภุสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนัสสิโต จะ วิหะระติ,
เธอเป็นผู้อันตัดหาและทกฺขุไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ กิณฺจ โลก อฺปาทียะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ โข ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ
ปัญจะสุ นีวะระณสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
ธรรมในธรรมทั้งหลายคือนิวรรณ์ ๕ อยู่ แม้อย่างนี้
นีวะระณะปัพพัง นิภฺจฺจิตัง.

หมวดนิวรรณ์ จบแล้ว

๔.๒ ชั้นระบัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ

ปัญจะสุ อุปาทานักขันเธสุ.

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
คืออุปาทานขันธ ๕ อยู่

กถัญจะ ปน ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ

ปัญจะสุ อุปาทานักขันเธสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรม
ในธรรมทั้งหลายคืออุปาทานขันธ ๕ อยู่ อย่างไรก็ตามแล้ว

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนานี้

อิติ,

ตามเห็นดังนี้ว่า

อิติ รูปัง,

สภาวะนี้เป็นรูป

อิติ รูปัสสะ สะมุทะโย,

ธรรมนี้เป็นเหตุเกิดแห่งรูป

อิติ รูปัสสะ อัถถังคะโม,

ธรรมนี้เป็นเหตุดับแห่งรูป

อิติ เวทนา,

สภาวะนี้เป็นเวทนา

อิติ เวทนายะ สะมุทะโย,

ธรรมนี้เป็นเหตุเกิดแห่งเวทนา

อิติ เวทนายะ อัตถังคะโม,

ธรรมนี้เป็นเหตุดับแห่งเวทนา

อิติ สัญญา,

สภาวะนี้เป็นสัญญา

อิติ สัญญาเย สะมุทะโย,

ธรรมนี้เป็นเหตุเกิดแห่งสัญญา

อิติ สัญญาเย อัตถังคะโม,

ธรรมนี้เป็นเหตุดับแห่งสัญญา

อิติ สังขารา,

สภาวะนี้เป็นสังขารทั้งหลาย

อิติ สังขารานัง สะมุทะโย,

ธรรมนี้เป็นเหตุเกิดแห่งสังขารทั้งหลาย

อิติ สังขารานัง อัตถังคะโม,

ธรรมนี้เป็นเหตุดับแห่งสังขารทั้งหลาย

อิติ วิญญาณัง,

สภาวะนี้เป็นวิญญาณ

อิติ วิญญาณัสสะ สะมุทะโย,

ธรรมนี้เป็นเหตุเกิดแห่งวิญญาณ

อิติ วิญญานัสสะ อตถังคะโม.

ธรรมนี้เป็นเหตุดับแห่งวิญญาน

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อชฌัตตัง วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายนอกอยู่บ้าง

อชฌัตตะพะหิทธา วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ทั้งภายในและภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

สะมุททะยวะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในธรรมทั้งหลายอยู่บ้าง

‘อັถถิ อัมมา’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปัฏฐิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุนั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
ธรรมเท่านั้นที่อยู่

ยาระทนะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนัสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันค้นหาและทักขุไม่อาศัยแล้วอยู่
นะ จะ ทิณฺณจิ โลเก อุปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
เอวัมปิ โข ภิกขะเว ภิกขุ อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ
ปัญจะสุ อุปาทานักขันเธสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรม
ในธรรมทั้งหลายคืออุปาทานขันธ ๕ อยู่ แม้อย่างนี้
ขันธะปัพพัง นิฏฐิตัง.

หมวดขันธ จบแล้ว

๔.๓ อายะตะนะปะพพะ

ปุณะ จะปะรัง ภิกขะเว,

 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ

จะสุ อัสสัตติกะพาหิเรสุ อายะตะเนสุ.

 ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
 คืออายตนะภายในและภายนอก ๖ อยู่

กถัญจะ ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ

จะสุ อัสสัตติกะพาหิเรสุ อายะตะเนสุ.

 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
 ธรรมในธรรมทั้งหลายคืออายตนะภายในและภายนอก
 ๖ อยู่ อย่างไรเล่า

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

 ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา

จักขุญจะ ปะชานาติ,

 ย่อมรู้จักซึ่งตาด้วย

รูเป จ ปะชานาติ,

 ย่อมรู้จักซึ่งรูปทั้งหลายด้วย

ยัญจะ ตะหุภะยัง ปฏิจจะ อูปัชชะติ สัญญเณนัง,
ตัญจะ ปะชานาติ,

สังขโยชน์ใดอาศัยแล้วซึ่งตาและรูปทั้งสองนั้น
ย่อมเกิดขึ้น ย่อมรู้ชัดซึ่งสังขโยชน์นั้นด้วย

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ สัญญเณนัสสะ อูปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสังขโยชน์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อูปันนัสสะ สัญญเณนัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งสังขโยชน์ที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ สัญญเณนัสสะ อายะติง
อะนุปปาโท โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งสังขโยชน์ที่ละได้แล้ว
ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

โสตัณฺจะ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุด้วย

สัทเท จะ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งเสียงทั้งหลายด้วย

ยัญจะ ตะทุภะยัง ปฏิจจะ อุปปัชชะติ สัญญุชชะนัง, ตัญจะ
ปะชานาติ,

สัญญุชชะนังใดอาคัยแล้วซึ่งหูและเสียงทั้งสองนั้น

ย่อมเกิดขึ้น ย่อมรู้ชัดซึ่งสัญญุชชะนังนั้นด้วย

ยะถา จะ อะนุปปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสัญญุชชะนังที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งสัญญุชชะนังที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อายะติง

อะนุปปาโท โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งสัญญุชชะนังที่ละได้แล้ว

ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ฆานัญจะ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งจมูกด้วย

คันธะ จะ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งกลิ่นทั้งหลายด้วย

ยัญจะ ตะทุภะยัง ปฏิจจะ อุปปัชชะติ สัญญุชชะนัง, ตัญจะ
ปะชานาติ,

สัญญุชชะนังใดอาคัยแล้วซึ่งจมูกและกลิ่นทั้งสองนั้น

ย่อมเกิดขึ้น ย่อมรู้ชัดซึ่งสัญญุชชะนังนั้นด้วย

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสัญญุชชะนังที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งสัญญุชชะนังที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งสัญญุชชะนังที่ละได้แล้ว

ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ชีวิหัญจะ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ซัดซึ่งลั่นด้วย

ระเส จ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ซัดซึ่งรสทั้งหลายด้วย

ยัญจะ ตะทุกะยัง ปฏิจจะ อุปปัชชะติ สัญญุชะนัง, ตัญจะ
ปะชานาติ,

สัญญุชนันโศอาศัยแล้วซึ่งลั่นและรสทั้งสองนั้น

ย่อมนเกิดขึ้น ย่อมรู้ซัดซึ่งสัญญุชนันนั้นด้วย

ยะถา จะ อะนุปปันนัสสะ สัญญุชะนัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสัญญุชนันที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมนรู้ซัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปันนัสสะ สัญญุชะนัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งสัญญุชนันที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมนรู้ซัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ สัญญุชะนัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งสัญญุชนันที่ละได้แล้ว

ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ซัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

กายัญจะ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งกายด้วย

โผฏฐัพพะ จะ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งโผฏฐัพพะทั้งหลายด้วย

ยัญจะ ตะทุภะยัง ปฏิจจะ อุปปัชชะติ สัญญุชชะนัง, ตัญจะ
ปะชานาติ,

สังญุชชะนังใดอาคัยแล้วซึ่งกายและโผฏฐัพพะทั้งสองนั้น

ย่อมเกิดขึ้น ย่อมรู้ชัดซึ่งสังญุชชะนังนั้นด้วย

ยะถา จะ อะนุปปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสังญุชชะนังที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งสังญุชชะนังที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งสังญุชชะนังที่ละได้แล้ว

ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

มัญจะ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งใจด้วย

ธัมเม จะ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งธรรมทั้งหลายด้วย

ยัญจะ ตะทุภะยัง ปฏิจจะ อุปปัชชะติ สัญญุชชะนัง, ตัญจะ
ปะชานาติ,

สัญญุชชนิโตอาศัยแล้วซึ่งใจและธรรมทั้งสองนั้น

ย่อมนเกิดขึ้น ย่อมรู้ชัดซึ่งสัญญุชชนั้นด้วย

ยะถา จะ อะนุปปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อุปปาโท โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสัญญุชชนที่ยังไม่เกิด ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมนรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปันนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ ปะหานัง โหติ,
ตัญจะ ปะชานาติ,

การละซึ่งสัญญุชชนที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมนรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ ปะหีนัสสะ สัญญุชชะนัสสะ อายะติง อะนุปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความไม่เกิดขึ้นอีกต่อไปแห่งสัญญุชชนที่ละได้แล้ว

ย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อชฌัตตัง วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายนอกอยู่บ้าง

อชฌัตตปะพะหิทธา วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ทั้งภายในและภายนอกอยู่บ้าง

สะมุทะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

สะมุทะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในธรรมทั้งหลายอยู่บ้าง

‘อติธัมมา’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปฺภุสิตา โหติ,
อนึ่ง สติของภิกษุ นั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
ธรรมเท่านั้นที่อยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนัสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันตัดทอนและทิวฏฐิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิญจิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ โข ภิกขเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ
จะสุ อัสสัตติกะพาหิเรสุ อายะตะเนสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
ธรรมในธรรมทั้งหลายคืออายตนะภายในและภายนอก
๖ อยู่ แม้อย่างนี้

อายะตะนะปัพพัง นิฏฐิตัง.

หมวดอายตนะ จบแล้ว

๔.๔ โปชฌังคะปัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ สัตตะสุ โปชฌังเคสุ.

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
คือโปชฌงค์ ๗ อยู่

กถัญจะ ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ
สัตตะสุ โปชฌังเคสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
ธรรมในธรรมทั้งหลายคือโปชฌงค์ ๗ อยู่ อย่างไรก็ตามแล้ว

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา

สันตัง วา อัจฉัตตัง สะติสัมโปชฌังคัง ‘อตฺถิ เม อัจฉัตตัง
สะติสัมโปชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งสติสัมโพชฌงค์ที่มีอยู่ภายในตนว่า
สติสัมโพชฌงค์มีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัจฉัตตัง สะติสัมโปชฌังคัง ‘นตฺถิ เม อัจฉัตตัง
สะติสัมโปชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งสติสัมโพชฌงค์ที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
สติสัมโพชฌงค์ไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปปีนัณัสสะ สะติสัมโพชฌังคัสสะ อุปปาโท
โหติ, ตัญญาจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสติสัมโพชฌงค์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปีนัณัสสะ สะติสัมโพชฌังคัสสะ ภาวนายะ
ปาริปุรี โหติ, ตัญญาจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภาวาแห่งสติสัมโพชฌงค์
ที่เกิดขึ้นแล้วย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัสสัตตัง ธัมมะวิจยะยะสัมโพชฌังคัง ‘อัตถิ เม
อัสสัตตัง ธัมมะวิจยะยะสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ที่มีอยู่ภายในตนว่า
ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์มีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัสสัตตัง ธัมมะวิจยะยะสัมโพชฌังคัง ‘นัตถิ
เม อัสสัตตัง ธัมมะวิจยะยะสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปปีนัณัสสะ ธัมมะวิจยะยะสัมโพชฌังคัสสะ
อุปปาโท โหติ, ตัญญาจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปันนัสสะ ธัมมะวิจยะยะสัมโพชฌังคัสสะ
ภวานายะ ปาปริปฺร โหติ, ตัญญจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภavana

แห่งธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด

ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัสณัตตัง วิริยะสัมโพชฌังคัง ‘อตฺถิ เม อัสณัตตัง
วิริยะสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งวิริยสัมโพชฌงค์ที่มีอยู่ภายในตนว่า

วิริยสัมโพชฌงค์มีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัสณัตตัง วิริยะสัมโพชฌังคัง ‘นตฺถิ เม อัสณัตตัง
วิริยะสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งวิริยสัมโพชฌงค์ที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า

วิริยสัมโพชฌงค์ไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ วิริยะสัมโพชฌังคัสสะ อุปปาโท
โหติ, ตัญญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งวิริยสัมโพชฌงค์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมี

ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปปันนัสสะ วิริยะสัมโพชฌังคัสสะ ภวานายะ
ปาปริปฺร โหติ, ตัญญจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภavanaแห่งวิริยสัมโพชฌงค์ที่

เกิดขึ้นแล้วย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อัจฉัตตัง ปิติสัมโพชฌังคัง ‘อัตถิ เม อัจฉัตตัง
ปิติสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งปิติสัมโพชฌังคังที่มีอยู่ภายในตนว่า
ปิติสัมโพชฌังคังมีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัจฉัตตัง ปิติสัมโพชฌังคัง ‘นัตถิ เม อัจฉัตตัง
ปิติสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งปิติสัมโพชฌังคังที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
ปิติสัมโพชฌังคังไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ ปิติสัมโพชฌังคัสสะ อูปปาโท
โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งปิติสัมโพชฌังคังที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อูปันนัสสะ ปิติสัมโพชฌังคัสสะ ภาวนายะ
ปาริปุรี โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภาวาแห่งปิติสัมโพชฌังคัง
ที่เกิดขึ้นแล้วย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย
สันตัง วา อัจฉัตตัง ปัสสัทธิสัมโพชฌังคัง ‘อัตถิ เม อัจฉัตตัง
ปัสสัทธิสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมนรู้ชัดซึ่งปัสสัทธิสัมโพชฌังคังที่มีอยู่ภายในตนว่า
ปัสสัทธิสัมโพชฌังคังมีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อชฌัตตัง ปัสสัทธิสัมโพชฌังคัง ‘นัตถิ เม
อชฌัตตัง ปัสสัทธิสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งปัสสัทธิสัมโพชฌังคฺ์ที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
ปัสสัทธิสัมโพชฌังคฺ์ไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ ปัสสัทธิสัมโพชฌังคัสสะ อุปปาโท
โหติ, ตัญญจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งปัสสัทธิสัมโพชฌังคฺ์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปันนัสสะ ปัสสัทธิสัมโพชฌังคัสสะ ภาวนายะ
ปารีปุรี โหติ, ตัญญจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภาวณา
แห่งปัสสัทธิสัมโพชฌังคฺ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

สันตัง วา อชฌัตตัง สมาธิสัมโพชฌังคัง ‘อัตถิ เม อชฌัตตัง
สมาธิสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งสมาธิสัมโพชฌังคฺ์ที่มีอยู่ภายในตนว่า
สมาธิสัมโพชฌังคฺ์มีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อชฌัตตัง สมาธิสัมโพชฌังคัง ‘นัตถิ เม อชฌัตตัง
สมาธิสัมโพชฌังโค’ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งสมาธิสัมโพชฌังคฺ์ที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
สมาธิสัมโพชฌังคฺ์ไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ สมานิสัมโพชฌังคัสสะ อุปปาโท
โหติ, ตัญญาจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งสมานิสัมโพชฌงค์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะถา จะ อุปันนัสสะ สมานิสัมโพชฌังคัสสะ ภาวนาเย
ปาริปุรี โหติ, ตัญญาจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภาวนาแห่งสมานิสัมโพชฌงค์
ที่เกิดขึ้นแล้วย่อมมีด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย
สันตัง วา อัชฌัตตัง อุเปกขาสัมโพชฌังคัง 'อัตถิ เม อัชฌัตตัง
อุเปกขาสัมโพชฌังโค'ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งอุเปกขาสัมโพชฌงค์ที่มีอยู่ภายในตนว่า
อุเปกขาสัมโพชฌงค์มีอยู่ภายในของเรา

อะสันตัง วา อัชฌัตตัง อุเปกขาสัมโพชฌังคัง 'นัตถิ เม
อัชฌัตตัง อุเปกขาสัมโพชฌังโค'ติ ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดซึ่งอุเปกขาสัมโพชฌงค์ที่ไม่มีอยู่ภายในตนว่า
อุเปกขาสัมโพชฌงค์ไม่มีอยู่ภายในของเรา

ยะถา จะ อะนุปันนัสสะ อุเปกขาสัมโพชฌังคัสสะ
อุปปาโท โหติ, ตัญญาจะ ปะชานาติ,

ความเกิดขึ้นแห่งอุเปกขาสัมโพชฌงค์ที่ยังไม่เกิด ย่อมมี
ด้วยเหตุใด ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุนั้นด้วย

ยะธา จะ อุปปันนัสสะ อุกฺเขชาสัมโพชฌงค์สสะ ภาวนาเย
ปาริปุรี โหติ, ตัญจะ ปะชานาติ.

ความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภาวนา
แห่งอุเบกขาสัมโพชฌงค์ที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีด้วยเหตุใด
ย่อมรู้ชัดซึ่งเหตุอันด้วย

อิติ,

ด้วยวิธีการดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัสถัตตัง วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายนอกอยู่บ้าง

อัสถัตตะพะหิทธา วา ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ทั้งภายในและภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

วะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

ระมุกะยะวะยะธัมมานุปัสสี วา ธัมเมสุ วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในธรรมทั้งหลายอยู่บ้าง

‘อตฺถิ ธัมมา’ติ วา ปะนัสสะ สะติ ปัจจุปปัฏฺฐิตา โหติ,

อนึ่ง สติของภิกษุนั้น เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
ธรรมเท่านั้นมีอยู่

ยาระทေး ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,

ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,

เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวฏฐิไม่อาศัยแล้วอยู่

นะ จะ กิณฺณิ โลเก อูปาทิยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก

เอวัมปิ โข ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ
สัตตะสุ โปชฌังเคสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
ธรรมในธรรมทั้งหลายคือโพชฌงค์ ๗ อยู่ แม้อย่างนี้

โพชฌังคะปัพพัง นิฏฐิตัง.

หมวดโพชฌงค์ จบแล้ว

๔.๕ ลัจจะปัพพะ

ปุณะ จะประรัง ภิกขะเว,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย วิธีการอื่นยังมีอยู่อีก

ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ จตุสุ อะริยะสัจเจสุ.

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
คืออริยสัจ ๔ อยู่

กถัญจะ ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ
จตุสุ อะริยะสัจเจสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
ธรรมในธรรมทั้งหลายคืออริยสัจ ๔ อยู่ อย่างไรก็ตาม

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา

‘อิทัง ทุกขัน’ติ ยะถาภูตัง ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดตามความเป็นจริงว่า “สภาวะนี้เป็นทุกข์”

‘อะยัง ทุกขสมุททะโย’ติ ยะถาภูตัง ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดตามความเป็นจริงว่า “สภาวะนี้เป็นทุกข์สมุทัย”

‘อะยัง ทุกขะนิโรธะ’ติ ยะถาภูตัง ปะชานาติ,

ย่อมรู้ชัดตามความเป็นจริงว่า “สภาวะนี้เป็นทุกข์นิโรธะ”

‘อะยัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปฏิปทา’ติ ยะถาภูตัง ปะชานาติ.

ย่อมรู้ชัดตามความเป็นจริงว่า “สภาวะนี้เป็นทุกข์นิโรธ
คามินีปฏิบัติ”

กะตะมัญจะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะสังัจจิง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทุกขอริยสังัจ เป็นอย่างไร
ชาติปิ ทุกขา,

ความเกิดก็เป็นทุกข์

ชะราปิ ทุกขา,

ความแก่ก็เป็นทุกข์

มะระณัมปิ ทุกขัง,

ความตายก็เป็นทุกข์

โสกะปะริทเวหะทุกขะโทมนัสสุปายาสาปิ ทุกขา,

ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความทุกข์กาย ความทุกข์ใจ

ความคับแค้นใจก็เป็นทุกข์

อัปปิเยหิ สัมปะโยโคปิ ทุกโข,

ความประสพกับสัตว์และสังขารทั้งหลายอันไม่เป็น

ที่รักก็เป็นทุกข์

ปิเยหิ วิปะโยโคปิ ทุกโข,

ความพลัดพรากจากสัตว์และสังขารทั้งหลายอันเป็น

ที่รักก็เป็นทุกข์

ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง,

บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อมไม่ได้ซึ่งสิ่งนั้น แม้

ก็เป็นทุกข์

สังขิตเตนะ ปัญจูปาทานักขันธา ทุกขา.

โดยรวบย่อ อุปาทานขันธ์ ๕ เป็นทุกข์

กะตะมา จะ ภิกขะเว ชาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ชาติ เป็นอย่างไร
ยา เตสัง เตสัง สัตตาทันถิ ตัมมहि ตัมมहि สัตตตะนิกาเย ชาติ
สัจญชาติ, โอกกัณติ นิพพัตติ อะภินิพพัตติ,

ความเกิดอันใด เป็นความเกิดพร้อม ความหยั่งลง
ความบังเกิด ความผุดเกิด ของสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น ๆ
ในจำพวกสัตว์นั้น ๆ

ชั้นธานัง ปาตภาโว,

ความปรากฏแห่งชั้นธันท์ทั้งหลาย

อายะตะทานัง ปฏิลลาโ,

ความได้มาซึ่งอายตนะทั้งหลาย

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว ชาติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าชาติ

กะตะมา จะ ภิกขะเว ชะรา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ชรา เป็นอย่างไร
ยา เตสัง เตสัง สัตตาทันถิ ตัมมहि ตัมมहि สัตตตะนิกาเย ชะรา
ชีระณะตา, ชัณทิจัจจิง ปาลิจัจจิง วะลิตตะจะตะตา,

ความแก่อันใด เป็นภาวะของความแก่ ความมีฟันหลุด
ความมีผมงอก ความมีหนังเหี่ยวยุบ ของสัตว์ทั้งหลาย
เหล่านั้น ๆ ในจำพวกสัตว์นั้น ๆ

อายุโน สंहานิ,

ความเสื่อมไปแห่งอายุ

อินทริยานัง परिปาโก,

ความแก่หง่อมแห่งอินทรีทั้งหลาย

อะยัง วุจจะติ ภิกขเว ชะรา.

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าชรา

กะตะมัญจะ ภิกขเว มะระณัง.

คู่ก่อนภิกษุทั้งหลาย มรณะ เป็นอย่างไร

ยัง เตสัง เตสัง สัตตานิ ตัมहा ตัมहा สัตตะนิกายา

จुติ จะวะนะตา เกโท อันตะระธานัง, มัจจุ มะระณัง

กาละกิริยา,

ความเคลื่อนอันใด เป็นภาวะของความเคลื่อน ความแตก

ทำลาย ความหายไป มฤตยู ความตาย การทำกาละ

ของสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น ๆ ในจำพวกสัตว์นั้น ๆ

ขันธานัง เกโท,

ความแตกแห่งขันธทั้งหลาย

กะเพวะรัสสะ นิเกโข,

ความทอดทิ้งซากศพไว้

ชีวัตินทริยัสสะ อุปัจเฉโท,

ความตัดขาดแห่งชีวัตินทรี

อิทัง วุจจะติ ภิกขเว มะระณัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่ามรณะ

กะตะโม จะ ภิกขเว โสโก.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย โสกะ เป็นอย่างไร

โย โข ภิกขเว อัญญะตะรัญญะตะเรนะ พยะสะเนนะ
สมันนาคตัสสะ อัญญะตะรัญญะตะเรนะ ทุกขะธัมเมนะ
ผุฏฐัสสะ โสโก โสจะนา โสจิตตตัง, อันโตโสโก
อันโตปะริโสโก,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความโศก กิริยาที่โศก ภาวะแห่ง
ความโศก ความโศกภายใน ความโศกเศร้าภายใน
ของบุคคลผู้ประกอบพร้อมแล้วด้วยความพินาศ
อย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้ถูกเหตุแห่งทุกข์อย่างใด
อย่างหนึ่งกระทบแล้ว อันใด

อะยัง วุจจะติ ภิกขเว โสโก.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าโสกะ

กะตะโม จะ ภิกขเว ปะริเทโว.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ปรีเทวะ เป็นอย่างไร

โย โข ภิกขเว อัญญะตะรัญญะตะเรนนะ พยะสะเนนะ
สมันนาคตัสสะ อัญญะตะรัญญะตะเรนนะ ทุกชะธัมเมนะ
ผุฏฐัสสะ อาเทโว ปะริเทโว, อาเทวนา ปรีเทวะนา,
อาเทวิตตตัง ปะริเทวิตตตัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความคร่ำครวญ ความรำไรรำพัน
กิริยาที่คร่ำครวญ กิริยาที่รำไรรำพัน ภาวะแห่งความ
คร่ำครวญ ภาวะแห่งความรำไรรำพัน ของบุคคล
ผู้ประกอบพร้อมแล้วด้วยความพินาศอย่างใดอย่างหนึ่ง
ผู้ถูกเหตุแห่งทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งกระทบแล้ว อันใด
อะยัง วุจจะติ ภิกขเว ปะริเทโว.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าปรีเทวะ

กะตะมัญจะ ภิกขเว ทุกขัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทุกข์ เป็นอย่างไร
ยัง โข ภิกขเว กายิกัง ทุกขัง กายิกัง อะสาตัง,
กายะสัมผัสสะขัง ทุกขัง อะสาตัง เวทะยิตัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความทุกข์ทางกาย ความ
ไม่สำราญทางกาย ความรู้สึกเป็นทุกข์ไม่สำราญ
อันเกิดจากกายสัมผัส อันใด

อิทัง วุจจะติ ภิกขเว ทุกขัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าทุกข์

กะตะมัญจะ ภิกขะเว โทมะนัสสัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย โทมนัส เป็นอย่างไร
ยัง ไช ภิกขะเว เจตะลิกัง ทุกขัง เจตะลิกัง อะสาตัง,
มะโนสัสมัผัสสะชัง ทุกขัง อะสาตัง เวทะยิตัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความทุกข์ทางจิต ความไม่สำราญ
ทางจิต ความรู้สึกเป็นทุกข์ไม่สำราญอันเกิดจาก
มนัสสัมผัส อันใด

อิทัง วุจจะติ ภิกขะเว โทมะนัสสัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าโทมนัส

กะตะโม จะ ภิกขะเว อุปายาโส.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย อุปายาส เป็นอย่างไร
โย ไช ภิกขะเว อัญญะตะระัญญะตะเรนะ พยะสะเนนะ
สมันนาคัตตัสสะ อัญญะตะระัญญะตะเรนะ ทุกขะธัมเมนะ
พุกุฐัสสะ อายาโส อุปายาโส, อายาสิตัตตัง อุปายาสิตัตตัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความคับแค้น ความคับแค้น
อย่างหนัก ภาวะแห่งความคับแค้น ภาวะแห่งความ
คับแค้นอย่างหนัก ของบุคคลผู้ประกอบพร้อมแล้ว
ด้วยความพินาศอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้ถูกเหตุแห่งทุกข์
อย่างใดอย่างหนึ่งกระทบแล้ว อันใด

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว อุปายาโส.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าอุปายาส

กะตะโม จะ ภิกขะเว อັปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความประสบกับสัตว์และสังขาร
ทั้งหลายอันไม่เป็นที่รักเป็นทุกข์ เป็นอย่างไร

อิธะ ยัสสะ เต โหนติ อะนิกฺขฐา อะกันตา อะมะนาปา รุปา
สัทธา คันธา ระสา โผฏฐัพพา ธัมมา,

รูปทั้งหลาย เสียงทั้งหลาย กลิ่นทั้งหลาย รสทั้งหลาย
โผฏฐัพพะทั้งหลาย ธรรมทั้งหลาย อันไม่น่าปรารถนา
ไม่น่าใคร่ ไม่น่าพอใจของบุคคลใด มีอยู่ในโลกนี้

เย วา ปะนัสสะ โหนติ อะนัตถะกามา อะหิตะกามา
อะผาสูกะกามา อะโยคักขะมะกามา,

ก็หรือว่า ชนทั้งหลายเหล่าใดผู้ปรารถนาสิ่งที่ไม่เป็น
ประโยชน์ ผู้ปรารถนาสิ่งที่ไม่เกื้อกูล ผู้ปรารถนา
ความไม่ผาสุก ผู้ปรารถนาความไม่เกษมจากโยคะ
แก่บุคคลนั้นมีอยู่

ยา เตหิ สัทธิง สัจจะติ สะมาคโม สะโมธานัง มิสสีภาโว.

ความได้ประสบ ความได้สมาคม ความได้อยู่ร่วมกัน
ความได้คลุกคลีกัน กับอารมณ์และบุคคลทั้งหลาย
เหล่านั้น อันใด

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว อັปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า ความประสบกับสัตว์
และสังขารทั้งหลายอันไม่เป็นที่รักเป็นทุกข์

กะตะโม จะ ภิกขะเว ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความพลัดพรากสัตว์และสังขาร
ทั้งหลายอันเป็นที่รักเป็นทุกข์ เป็นอย่างไร

อิธะ ยัสสะ เต โหนติ อิกฺกฐา กันตา มะนาปา รุปา สัททา
คันธา ระสา โฝฏฐัพพา ธัมมา,

รูปทั้งหลาย เสียงทั้งหลาย กลิ่นทั้งหลาย รสทั้งหลาย
โฝฏฐัพพะทั้งหลาย ธรรมทั้งหลาย อันน่าปรารถนา
น่าใคร่ น่าพอใจของบุคคลใด มีอยู่ในโลกนี้

เย วา ปะนัสสะ โหนติ อัตตะกามา หิตะกามา

ผาสูกะกามา โยคักขะมะกามา มาตา วา ปิตา วา ภาตา วา
ภะคินี วา มิตตา วา อะมัจจา วา ญาตีสายโลหิตา วา,

ก็หรือว่า ชนทั้งหลายเหล่านี้ได้ผู้ปรารถนาสิ่งที่เป็น
ประโยชน์ ผู้ปรารถนาสิ่งที่เกื้อกูล ผู้ปรารถนาความ
ผาสูก ผู้ปรารถนาความเกษมจากโยคะแก่บุคคลนั้น คือ
มารดาที่ดี บิดาก็ดี พี่ชายน้องชายก็ดี พี่สาวน้องสาวก็ดี
มิตรทั้งหลายก็ดี อำมาตย์ทั้งหลายก็ดี ญาติสายโลหิต
ทั้งหลายก็ดี มีอยู่

ยา เตหิ สัทธิง อะสังคะติ อะสะมาคโม อะสะโมธานัง
อะมิสสีภาโว.

ความไม่ได้ประสบ ความไม่ได้สมาคม ความไม่ได้
อยู่ร่วมกัน ความไม่ได้คลุกคลีกัน กับอารมณ์และ
บุคคลทั้งหลายเหล่านั้น อันใด

อะยัง วุจจะติ ภิกขเว ปีเยหิ วิปะโยโค ทุกโข.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า ความพลัดพรากสัตว์
และสังขารทั้งหลายอันเป็นที่รักเป็นทุกข์

กะตะมัญจะ ภิกขเว ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อม
ไม่ได้ซึ่งสิ่งนั้น แม่นั้นก็เป็นทุกข์ เป็นอย่างไร

ชาติธัมมานัง ภิกขเว สัตตานิ เอวัง อิจจา อุปปัชชะติ
'อะโห วะตะ มะยัง นะ ชาติธัมมา อัสสามะ, นะ จะ วะ
ตะ โน ชาติ อาคัจเฌยยา'ติ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความปรารถนาย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์ทั้งหลายผู้มีความเกิดเป็นธรรมดา อย่างนี้ว่า
“โอหนอ ขอเราอย่ามีความเกิดเป็นธรรมดา ขอความเกิด
อย่ามาถึงเราเลย”

นะ โข ปะเนตัง อิจจาเย ปัตตัพพัง,

ข้อนั้น สัตว์ทั้งหลายไม่พึงได้ตามความปรารถนา

อิทัมปิ ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง.

แม้ข้อนี้ ก็ชื่อว่า บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อมไม่ได้
ซึ่งสิ่งนั้น แม่นั้นก็เป็นทุกข์

ชราธัมมานัง ภิกขเว สัตตานิ เอวัง อิจฉา อุปปัชชติ
'อะโห วะตะ มะยัง นะ ชะรธาธัมมา อัสสามะ, นะ จะ วะตะ
โน ชะรา อาคัจเฌยยา'ติ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความปรารถน่าย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์ทั้งหลายผู้มีความแก่เป็นธรรมดา อย่างนี้ว่า
“โอหนอ ขอเราอย่ามีความแก่เป็นธรรมดา ขอความแก่
อย่ามาถึงเราเลย”

นะ โข ปะเนตัง อิจฉายะ ปัตตัพพัง,

ข้อนั้น สัตว์ทั้งหลายไม่พึงได้ตามความปรารถนา

อิทัมปิ ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง.

แม้ข้อนี้ ก็ชื่อว่า บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อมไม่ได้
ซึ่งสิ่งนั้น แม่นั้นก็เป็นทุกข์

พฺยธาธัมมานัง ภิกขเว สัตตานิ เอวัง อิจฉา อุปปัชชติ
'อะโห วะตะ มะยัง นะ พฺยธาธัมมา อัสสามะ, นะ จะ
วะตะ โน พฺยธา อากัจเฌยยา'ติ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความปรารถน่าย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์ทั้งหลายผู้มีความเจ็บป่วยเป็นธรรมดา อย่างนี้ว่า
“โอหนอ ขอเราอย่ามีความเจ็บป่วยเป็นธรรมดา ขอ
ความเจ็บป่วยอย่ามาถึงเราเลย”

นะ โข ปะเนตัง อิจฉายะ ปัตตัพพัง,

ข้อนั้น สัตว์ทั้งหลายไม่พึงได้ตามความปรารถนา

อิทัมปิ ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง.

แม้ข้อนี้ ก็ชื่อว่า บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อมไม่ได้
ซึ่งสิ่งนั้น แม่นั้นก็เป็นทุกข์

มะระณะธัมมานัง ภิกขะเว สัตตาทันัง เอวัง อิจฉา อุปปัชชะติ
‘อะโห วะตะ มะยัง นะ มะระณะธัมมา อัธสามะ, นะ จะ
วะตะ โน มะระณัง อาคัจเฉยยา’ติ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความปรารถนาย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์ทั้งหลายผู้มีความตายเป็นธรรมดา อย่างนี้ว่า
“โอหนอ ขอเราอย่ามีความตายเป็นธรรมดา ขอความตาย
อย่ามาถึงเราเลย”

นะ โข ปะเนตัง อิจฉายะ ปัตตัพพัง,

ข้อนั้น สัตว์ทั้งหลายไม่พึงได้ตามความปรารถนา

อิทัมปิ ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง.

แม้ข้อนี้ ก็ชื่อว่า บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อมไม่ได้
ซึ่งสิ่งนั้น แม่นั้นก็เป็นทุกข์

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสะธัมมานัง ภิกขะเว
สัตตทานัง เอวัง อิจจา อุปปัชชะติ ‘อะโห ะตะ มะยัง นะ
โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสะธัมมา อัสสามะ,
นะ จะ ะตะ โน โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา
อาคัจเฉยยา’ติ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความปรารถนาย่อมเกิดขึ้นแก่
สัตว์ทั้งหลายผู้มีโสกะ ปรีเทวะ ทุกข์ โทมนัส และ
อุปายาสเป็นธรรมดา อย่างนี้ว่า “โอหนอ ขอเราอย่ามี
โสกะ ปรีเทวะ ทุกข์ โทมนัส และอุปายาสเป็นธรรมดา
ขอโสกะ ปรีเทวะ ทุกข์ โทมนัส และอุปายาส อย่ามา
ถึงเราเลย”

นะ โข ปะเนตัง อิจจาเยะ ปัตตัพพัง,

ข้อนี้ สัตว์ทั้งหลายไม่พึงได้ตามความปรารถนา

อิทัมปิ ยัมปิจัจัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง.

แม้ข้อนี้ ก็ชื่อว่า บุคคลปรารถนาอยู่ซึ่งสิ่งใด ย่อมไม่ได้
ซึ่งสิ่งนั้น แม่นั้นก็เป็นทุกข์

กตเม จ ภิกขะเว สังฆิตเตนะ ปัญญาทานักขันธา ทุกขา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย โดยรวบย่อ อุปทานันท์ ๕
เป็นทุกข์ เป็นอย่างไร

เสยยะถิทัง,

ได้แก่

รูปุปาทานักขันโธ,

ขันธอันเป็นอารมณ์ของอุปาทานคือรูป

เวทนาอุปาทานักขันโธ,

ขันธอันเป็นอารมณ์ของอุปาทานคือเวทนา

สัญญาอุปาทานักขันโธ,

ขันธอันเป็นอารมณ์ของอุปาทานคือสัญญา

สังขารอุปาทานักขันโธ,

ขันธอันเป็นอารมณ์ของอุปาทานคือสังขาร

วิญญาณูปาทานักขันโธ,

ขันธอันเป็นอารมณ์ของอุปาทานคือวิญญาณ

อิเม วุจจันติ ภิกขเว สังขิตเตนะ ปัญจอุปาทานักขันธา
ทุกขา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เหล่านี้ เรียกว่า โดยรวบย่อ
อุปาทานขันธ ๕ เป็นทุกข์

อิทัง วุจจะติ ภิกขเว ทุกขัง อะริยะสัจจัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าทุกขอริยสัจ

กะตะมัญจะ ภิกขเว ทุกขสมุหะโย อะริยะสัจจัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทุกขสมุททยอริยสัจ เป็นอย่างไร
ยายัง ตัณหา,

ตัณหาอันใด

โปโนพะวิกา,

อันเป็นเหตุให้เกิดในภพใหม่อีก

นันทิราคะสะหะคะตา,

อันมีลักษณะเป็นความเพลिनและความกำหนัด

ตัตตระตัตตราภินันทินิ,

อันทำให้ยินดีอย่างยิ่งในอารมณ์นั้น ๆ

เสยยะถิทัง,

ได้แก่

กามะตัตถ์หา,

ตัตถ์หาในกาม

ภะวะตัตถ์หา,

ตัตถ์หาในภพและตัตถ์หาที่ประกอบด้วยความเห็นผิด
ว่าเที่ยง

วิภะวะตัตถ์หา,

ตัตถ์หาที่ประกอบด้วยความเห็นผิดว่าชาติสูญ

สา โข ปะเนสา ภิกขะเว ตัตถ์หา กัตถะ อุปัชชะมานา
อุปัชชะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็ตัตถ์หา นั้นแล เมื่อเกิด ย่อมเกิด
ในที่ไหน

กัตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ที่ไหน

ยัง โลกะ ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สภาวะใดเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
 ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.
 เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

กิญจะ โลเก ปิยะรुบิํง สาทะรुบิํง.
 สภาวะอะไรเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
จักขุํง โลเก ปิยะรुบิํง สาทะรुบิํง,
 ตาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
 ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.
 เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โสติํง โลเก ปิยะรुบิํง สาทะรुบิํง,
 หูเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
 ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.
 เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ฆานันํ โลเก ปิยะรुบิํง สาทะรุบิํง,
 จมูกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเถสา ตัณฺหา อุปฺปชฺชํมานา อุปฺปชฺชติ,
ตณฺหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสํมานา นวิสติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ชีว์หา โลเก ปิยะรुบิํง สาทะรुบิํง,
ลึ้นเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเถสา ตัณฺหา อุปฺปชฺชํมานา อุปฺปชฺชติ,
ตณฺหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสํมานา นวิสติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

กาโย โลเก ปิยะรुบิํง สาทะรुบิํง,
กายเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเถสา ตัณฺหา อุปฺปชฺชํมานา อุปฺปชฺชติ,
ตณฺหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสํมานา นวิสติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

มะโน โลเก ปิยะรุบิํง สาทะรุบิํง,
ใจเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเถสา ตัณฺหา อุปฺปชฺชํมานา อุปฺปชฺชติ,
ตณฺหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสํมานา นวิสติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

รฐปภ โลกึ ปภะรฐบง สภะตะรฐบง,
รฐบงทงหลายเบงที่รภที่เจรภญจในลก
เอตเถสภ ตถนหา อฐบปชชะมภภภ อฐบปชชะตภ,
ตถนหภนนั้นเมอเบกภท ยอภมเบกภทในทภนี้
เอตถะ นภภสะมภภภ นภภสะตภ.
เมอตั้งอฐย ยอภมตั้งอฐยในทภนี้
สภทภภ โลกึ ปภะรฐบง สภะตะรฐบง,
เสภยทงหลายเบงที่รภที่เจรภญจในลก
เอตเถสภ ตถนหา อฐบปชชะมภภภ อฐบปชชะตภ,
ตถนหภนนั้นเมอเบกภท ยอภมเบกภทในทภนี้
เอตถะ นภภสะมภภภ นภภสะตภ.
เมอตั้งอฐย ยอภมตั้งอฐยในทภนี้
คณธภภ โลกึ ปภะรฐบง สภะตะรฐบง,
ภลภนทงหลายเบงที่รภที่เจรภญจในลก
เอตเถสภ ตถนหา อฐบปชชะมภภภ อฐบปชชะตภ,
ตถนหภนนั้นเมอเบกภท ยอภมเบกภทในทภนี้
เอตถะ นภภสะมภภภ นภภสะตภ.
เมอตั้งอฐย ยอภมตั้งอฐยในทภนี้
รชสภภ โลกึ ปภะรฐบง สภะตะรฐบง,
รชสทงหลายเบงที่รภที่เจรภญจในลก
เอตเถสภ ตถนหา อฐบปชชะมภภภ อฐบปชชะตภ,
ตถนหภนนั้นเมอเบกภท ยอภมเบกภทในทภนี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โผฏฐัพพา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

โผฏฐัพพะทั้งหลายเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ธัมมา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ธรรมทั้งหลายเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

จักขุวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

จักขุวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โสตะวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

โสตะวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเตสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ฆานะวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ฆานวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเตสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ชีหวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ชีหวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเตสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

กายะวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
กายวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเตสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

มะโนวิญญูญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
มโนวิญญูญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

จักขุสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
จักขุสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โสตตะสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
โสตสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตณหานันเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ฆานะสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ฆานสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ชีวิหาลัมผัสสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ชีวิหาลัมผัสสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

กายะสัมผัสสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
กายสัมผัสสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

มนโอสัมผัสสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
มนโอสัมผัสสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตฺถหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

จักขุสัมผัสสัชชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากจักขุสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินวิสะมานา นินวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โสตสัมผัสสัชชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากโสตสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินวิสะมานา นินวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ฆานะสัมผัสสัชชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากฆานสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินวิสะมานา นินวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ชีวิหสัมผัสสัชชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากชีวิหสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

กายะสัมผัสสชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากกายสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

มะโนสัมผัสสชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากมโนสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

รูปะสัจญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
สัจญญาในรูปเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ลัททหะลัญญา โลกะ ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ลัญญาในเสียงเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

คันธะลัญญา โลกะ ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ลัญญาในกลิ่นเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ระสะลัญญา โลกะ ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ลัญญาในรสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินิสะมานา นินิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โฆฏฐัพพะลัญญา โลกะ ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ลัญญาในโฆฏฐัพพะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ธัมมะสังญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สังญญาในธรรมเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

รูปะสังญเจตนะ โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

รูปะสังญเจตนะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

สัททะสังญเจตนะ โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สัททะสังญเจตนะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

คันธะสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
คันธะสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ระสะสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ระสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โผฏฐัพพะสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
โผฏฐัพพะสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อจะเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ธัมมะสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ธัมมะสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

รูปะตัตถ์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ตัตถ์หาในรูปเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัตถ์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัตถ์หานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

สัททะตัตถ์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ตัตถ์หาในเสียงเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัตถ์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัตถ์หานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

คันธะตัตถ์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ตัตถ์หาในกลิ่นเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัตถ์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัตถ์หานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ระสະตัตถ์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 ตักหาในรสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัตถ์หา อุปัชชะมานา อุปัชชะติ,
 ตักหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตเถ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
 เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้
โผฏฐัพพะตัตถ์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 ตักหาในโผฏฐัพพะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัตถ์หา อุปัชชะมานา อุปัชชะติ,
 ตักหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตเถ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
 เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้
ธัมมะตัตถ์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 ตักหาในธรรมเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัตถ์หา อุปัชชะมานา อุปัชชะติ,
 ตักหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตเถ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
 เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้
รูปะวิตักโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 รูปวิตกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสสะมานา นวิสสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

สัททะวัตถโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สัททวัตถกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสสะมานา นวิสสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

คันธะวัตถโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

คันธวัตถกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสสะมานา นวิสสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ระสสะวัตถโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ระสวัตถกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสสะมานา นวิสสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โผฏฐัพพะวิตักโก โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,
โผฏฐัพพะวิตกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้
ธัมมะวิตักโก โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,
ธัมมวิตกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

รูปะวิจาโร โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,
รูปวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้
เอตถะ นิวิสะมานา นิวิสะติ.
เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้
สัททะวิจาโร โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,
สัททวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,
ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

คันธะจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

คันธวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

ระสะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

รสวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

โผฏฐัพพะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

โผฏฐัพพวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณห์หา อุปปัชชะมานา อุปปัชชะติ,

ตัณหานั้นเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นวิสะมานา นวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

อัมมะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

อัมมวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถสสา ตัณฺหา อุปปีชชะมานา อุปปีชชะติ,
ตณฺหานันฺเมื่อเกิด ย่อมเกิดในที่นี้

เอตถะ นินฺวิสะมานา นินฺวิสะติ.

เมื่อตั้งอยู่ ย่อมตั้งอยู่ในที่นี้

อิทัง วุจจะติ ภิกขะเว ทุกขสมุททะโย อะริยะสัจจัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า ทุกขสมุทยอริยสัจ

กะตะมัญจะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทุกขนิโรธอริยสัจ เป็นอย่างไร
โย ตัสสาเยวะ ตณฺหาเย อะเสสะวิราคะนิโรธะ จาโค
ปฏินิสสัคโค มุตติ อะนาละโย.

ความดับโดยไม่มีเหลือแห่งตณฺหานันฺนั้นนั้นเทียวด้วยวิราคะ
อันใด เป็นความสละ ความสละคืน ความปล่อยวาง
ความไม่มีอาลัย

สา โข ปเนสา ภิกขะเว ตณฺหา กัตถะ ปะหียะมานา
ปะหียะติ.

ก็ตณฺหานันฺ เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่ไหน

กัตถะ นินฺรุชณะมานา นินฺรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่ไหน

ยัง โลกะ ปิยะรูပ္ปัง สาทะรูပ္ปัง,

สภาวะใดเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
 ตัณหานันฺ เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
กิญฺจะ โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง.
 ก็สภาวะอะไรเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
จักขุจ โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 ตาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
 ตัณหานันฺ เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
โสตัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 หูเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
 ตัณหานันฺ เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
ฆานัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
 จมูกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
 ตัณหานันฺ เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ชีว์หา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สิ้นเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

กาโย โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

กายเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

มะโน โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ใจเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

รฐปา โลก ปิยะรฐบง สาทะรฐบง,

รฐทงหลายเบงที่รทที่เจรญใจในลก

เอตเถสา ตถนหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตถนหานัน เมอถูกละ ย่อมถูกละไดในทนี

เอตถะ นรฐณะมานา นรฐณะติ.

เมอดับ ย่อมดับไดในทนี

สัททา โลก ปิยะรฐบง สาทะรฐบง,

เสยงทงหลายเบงที่รทที่เจรญใจในลก

เอตเถสา ตถนหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตถนหานัน เมอถูกละ ย่อมถูกละไดในทนี

เอตถะ นรฐณะมานา นรฐณะติ.

เมอดับ ย่อมดับไดในทนี

คันธา โลก ปิยะรฐบง สาทะรฐบง,

กลนทงหลายเบงที่รทที่เจรญใจในลก

เอตเถสา ตถนหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตถนหานัน เมอถูกละ ย่อมถูกละไดในทนี

เอตถะ นรฐณะมานา นรฐณะติ.

เมอดับ ย่อมดับไดในทนี

ระสา โลก ปิยะรฐบง สาทะรฐบง,

รสทงหลายเบงที่รทที่เจรญใจในลก

เอตเถสา ตถนหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตถนหานัน เมอถูกละ ย่อมถูกละไดในทนี

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โผฏฐัพพา โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,

โผฏฐัพพะทั้งหลาย เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ธัมมา โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,

ธรรมทั้งหลายเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

จักขุวิญญาณัง โลเก ปิยะรूपัง สาทะรूपัง,

จักขุวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โสตระวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
โสตวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ฆานะวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ฆานวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ชีหวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ชีหวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

กายะวิญญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
กายวิญญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสสา ตัณห์หา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
มะโนวิญญูญาณัง โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
มนวิญญูญาณเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

จักขุสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
จักขุสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โสตตะสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
โสตสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถะสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ฆานะสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ฆานสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสถ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ชีวะหาสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ชีวะหาสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสถ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

กายะสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
กายสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสถ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

มะโนสัมผัสโส โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
มะโนสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสถ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

จักขุสัมผัสสสะชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

เวทนาที่เกิดจากจักขุสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โสตะสัมผัสสสะชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

เวทนาที่เกิดจากโสตะสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ฆานะสัมผัสสสะชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

เวทนาที่เกิดจากฆานสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะ ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ชีวหัสสัมผัสสะชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากชีวหัสสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสถ ตัณหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

กายะสัมผัสสะชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากกายสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสถ ตัณหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

มะโนสัมผัสสะชา เวทนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
เวทนาที่เกิดจากมโนสัมผัสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสถ ตัณหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

รูปะสัจญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
สัจญญาในรูป เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

สัททะสัจญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สัจญญาในเสียง เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

คันธะสัจญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สัจญญาในกลิ่น เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ระสะสัจญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สัจญญาในรส เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โผฏฐัพพะสัญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
สัญญาในโผฏฐัพพะ เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ธัมมะสัญญา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
สัญญาในธรรม เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

รูปะสัจเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
รูปสัจเจตนะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตถเสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

สัททะสัจเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
สัททสัจเจตนะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

คันธะสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

คันธสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ระสะสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ระสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โผฏฐัพพสัจญเจตนะนา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

โผฏฐัพพสัจญเจตนะนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ธัมมสังฺฆเจตนะ โลเก ปิยะรूपัง สาตะรूपัง,
ธัมมสังฺฆเจตนาเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

รูปะตัณฺหา โลเก ปิยะรूपัง สาตะรूपัง,
ตัณหาในรูปเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

สัทฺทะตัณฺหา โลเก ปิยะรूपัง สาตะรूपัง,
ตัณหาในเสียงเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเถสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

คันธะตัณฺหา โลเก ปิยะรूपัง สาตะรूपัง,
ตัณหาในกลิ่นเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
 ตัณหานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ระสะตัณ्हหา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

 ตัณหาในรสเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

 ตัณหานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โผฏฐัพพะตัณ्हหา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

 ตัณหาในโผฏฐัพพะเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

 ตัณหานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ธัมมะตัณ्हหา โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

 ตัณหาในธรรมเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

 ตัณหานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

 เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

รูปะวัตักโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
รูปวัตักเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเตเสสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
สัททะวัตักโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
สัททวัตักเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเตเสสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
คันธะวัตักโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
คันธวัตักเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก
เอตเตเสสา ตัณหา ปะหิยะมานา ปะหิยะติ,
ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้
เอตถะ นิรุชณะมานา นิรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้
ระสะวัตักโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
รสวัตักเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โฆฏฐัพพะวัตติกโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

โฆฏฐัพพวัตติกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ธัมมะวัตติกโก โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ธัมมวัตติกเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

รูปะวิจาร์โร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

รูปวิจาร์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถเสสา ตัณ्हหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณ्हานัน्हัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

สัททหะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

สัททหะวิจારเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะเสสา ตัณหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

คันธะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

คันธะวิจારเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะเสสา ตัณหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ระสะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

ระสะวิจારเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตถะเสสา ตัณหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,

ตัณหานั้น เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.

เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

โผฏฐัพพะวิจาโร โลเก ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,

โผฏฐัพพะวิจારเป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเถสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

ธัมมะวิจาโร โลกะ ปิยะรูปร่าง สาทะรูปร่าง,
ธัมมวิจารณ์เป็นที่รักที่เจริญใจในโลก

เอตเถสา ตัณฺหา ปะหียะมานา ปะหียะติ,
ตัณหานัน เมื่อถูกละ ย่อมถูกละได้ในที่นี้

เอตถะ นีรุชณะมานา นีรุชณะติ.
เมื่อดับ ย่อมดับได้ในที่นี้

อิทัง วุจจะติ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธัง อะริยะสัจจัง.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า ทุกขนิโรธอริยสัจ

กะตะมัญจะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา
อะริยะสัจจัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ
เป็นอย่างไร

อะยะเมวะ อะริโย อัญฺฐังคิโก มัคโค,
อริยมรรคอันประกอบด้วยองค์ ๘ ประการนี้เท่านั้น

เสยยะถิทัง,
ได้แก่

สัมมาทิฏฐิ,
ความเห็นถูกต้อง

สัมมาสังกัปปो,

ความดำริถูกต้อง

สัมมาวาจา,

คำพูดถูกต้อง

สัมมากัมมันโต,

การกระทำถูกต้อง

สัมมาอาชีโว,

การเลี้ยงชีวิตถูกต้อง

สัมมาวายาโม,

ความเพียรถูกต้อง

สัมมาสะติ,

ความระลึกถูกต้อง

สัมมาสะมาธิ,

ความตั้งมั่นถูกต้อง

กะตะมา จะ ภิกขะเว สัมมาทิฏฐิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาทิฏฐิ เป็นอย่างไร

ยัง โข ภิกขะเว ทุกเข ฉฺชาณัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ความรู้อันใด เป็นความรู้ในทุกข์

ทุกขะสมุททะเย ฉฺชาณัง,

เป็นความรู้ในทุกขสมุทัย

ทุกขะนิโรธะ ฉฺชาณัง,

เป็นความรู้ในทุกขนิโรธะ

ทุกขณะนิโรธคามินิยา ปะฏิปะทายะ ญาถัง.

เป็นความรู้ในทุกขณะนิโรธคามินิปฏิบัติ

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมาทิฏฐิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาทิฏฐิ

กะตะโม จะ ภิกขะเว สัมมาสังกัปปो.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาสังกัปปะ เป็นอย่างไร
เนกขัมมะสังกัปปो,

ความดำริในการออกจากกาม

อะพียาปาทะสังกัปปो,

ความดำริที่ปราศจากความพยาบาท

อะวิหีสาสังกัปปो.

ความดำริที่ปราศจากความเบียดเบียน

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมาสังกัปปो.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาสังกัปปะ

กะตะมา จะ ภิกขะเว สัมมาวาจา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาวาจา เป็นอย่างไร
มุสวาทา เวะระมะณี,

ความงดเว้นจากการพูดเท็จ

ปิสุณายะ วาจาเยะ เวะระมะณี,

ความงดเว้นจากคำพูดส่อเสียด

พรุส่ายะ วาจาเย เวระมะณี,

ความมงดเว้นจากคำพูดหยาบ

สัมผัสปะลาปา เวระมะณี.

ความมงดเว้นจากการพูดเพื่อเจ้า

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมาวาจา.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาวาจา

กะตะโม จะ ภิกขะเว สัมมากัมมันโต.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมากัมมันตะ เป็นอย่างไร

ปาณาติปาตา เวระมะณี,

ความมงดเว้นจากการฆ่าสัตว์

อะทินนาทานา เวระมะณี,

ความมงดเว้นจากถือเอาสิ่งของที่เขาไม่ได้ให้แล้ว

กาเมสุมิจจาจารา เวระมะณี.

ความมงดเว้นจากการประพฤติดิฉันในกาม

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมากัมมันโต.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมากัมมันตะ

กะตะโม จะ ภิกขะเว สัมมาอาชีโว.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาอาชีวะ เป็นอย่างไร

อิธะ ภิกขะเว อะริยะสวาะโก,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พระอริยสาวกในศาสนานี้

มิจฉาอาชีวัง ปหาเย,

ละแล้วซึ่งการเลี้ยงชีพที่ผิด

สัมมาอาชีวะนะ ชีวิกัง กัมเปติ.

ย่อมดำรงชีวิตด้วยการเลี้ยงชีพที่ถูกต้อง

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมาอาชีโว.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาอาชีวะ

กะตะโม จะ ภิกขะเว สัมมาวายาโม.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาวายะ เป็นอย่างไร

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในศาสนา

อะนุปปันนาหัง ปาปะกาหัง อะกุสะลาหัง ธัมมาหัง

อะนุปปาทายะ ฉันทัง ชะเนติ วายะมะติ วีริยัง อาระกะติ

จิตตัง ปัคคัณ्हาทิ ปะทะหะติ,

ย่อมทำฉันทะให้เกิด พยายาม ประรภคความเพียร

ประคัปประคองจิต ตั้งจิตมั่นไว้ เพื่อความไม่เกิดขึ้น

ของบาปอกุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิด

อุปปันนาหัง ปาปะกาหัง อะกุสะลาหัง ธัมมาหัง ปหานายะ

ฉันทัง ชะเนติ วายะมะติ วีริยัง อาระกะติ จิตตัง

ปัคคัณ्हาทิ ปะทะหะติ,

ย่อมทำฉันทะให้เกิด พยายาม ประรภคความเพียร ประคัปป

ระคองจิต ตั้งจิตมั่นไว้ เพื่อละบาปอกุศลธรรม

ทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้ว

อะนุปันหนานัง กุสะลานัง ธัมมานัง อุปปาทายะ ฉันทัง
ชะเนติ วายะมะติ วีรียัง อาระภาติ จิตตัง ปัคคัณ्हาทิ
ปะทะหะติ,

ย่อมนำฉันทะให้เกิด พยายาม ปรารภความเพียร
ประคับประคองจิต ตั้งจิตมั่นไว้ เพื่อความเกิดขึ้น ของ
กุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิด

อุปันหนานัง กุสะลานัง ธัมมานัง ลูตติยา อะสัมโมสายะ
ภิกขุโยภาวายะ เวปุลลายะ ภาวนายะ ปาริปุริยา ฉันทัง
ชะเนติ วายะมะติ วีรียัง อาระภาติ จิตตัง ปัคคัณ्हาทิ
ปะทะหะติ.

ย่อมนำฉันทะให้เกิด พยายาม ปรารภความเพียร
ประคับประคองจิต ตั้งจิตมั่นไว้ เพื่อความดำรงอยู่
เพื่อความไม่เลือนหาย เพื่อความเจริญยิ่ง เพื่อ
ความไพบูลย์ เพื่อความเต็มบริบูรณ์ด้วยการภาวนา
ของกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้ว

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมาวายาโม.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาวายาโม

กะตะมา จะ ภิกขะเว สัมมาสะติ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาสติ เป็นอย่างไร

อิธะ ภิกขะเว ภิกขุ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา

กาเย กายานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งกายในกายอยู่
อาตาศิปิ สัมปะชาโน สติมา,
มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง,
กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก
เวทะนาสุ เวทะนานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งเวทนาในเวทนาทั้งหลายอยู่
อาตาศิปิ สัมปะชาโน สติมา,
มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง,
กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก
จิตเต จิตตานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งจิตในจิตอยู่
อาตาศิปิ สัมปะชาโน สติมา,
มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ
วิเนยยะ โลเก อภิชฌาโทมะนัสสัง,
กำจัดแล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก
ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ,
เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลายอยู่
อาตาศิปิ สัมปะชาโน สติมา,
มีความเพียรเพากิเลส มีสัมปชัญญะ มีสติ

วิเนยยะ โลก อภิชฌาโทมะนัสสัง,
กัจจัตถ์แล้วซึ่งอภิชฌาและโทมนัสในโลก
อะยัง วุจจะติ ภิกขเว สัมมาสะติ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาสติ

กตโม จ ภิกขเว สัมมาสะมาธิ.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัมมาสมาธิ เป็นอย่างไร
อิธะ ภิกขเว ภิกขุ,
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระศาสนา
วิวิจจะวะ กามเมหิ,
สังคแล้วนั้นเกี่ยวจากกามทั้งหลาย
วิวิจจะ อะกุสะเลหิ ธัมเมหิ,
สังคแล้วจากอกุศลธรรมทั้งหลาย
สะวิตักกัง สะวิจารณ์ วิเวกะชัง ปิติสุชัง ปะฐะมัง ฌานัง
อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ.
เข้าถึงแล้วซึ่งปฐมฌาน ที่มีวิตก มีวิจารณ์ มีปิติและสุข
อันเกิดจากวิเวกอยู่

วิตักกะวิจารณ์ัง วุประสะมา,

เพราะความสงบระงับไปแห่งวิตกและวิจารณ์ทั้งหลาย
อัมมัตตัง สัมปะสาทะนัง เจตะโส เอโกทิกาวัง อะวิตักกัง
อะวิจารณ์ัง สะมาธิชัง ปิติสุชัง ทุตติยัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ
วิหะระติ.

เธอเข้าถึงแล้วซึ่งตุตติยฌาน ที่มีความผ่อนคลายแห่งจิตใน
ภายใน มีภาวะเป็นธรรมเอกผุดขึ้น ไม่มีวิตก
ไม่มีวิจารณ์ มีปิติและสุข อันเกิดจากสมาธิอยู่

ปิติยา จะ วิราคา,

เพราะความสิ้นไปแห่งปิติ

อุเปกชะโก จะ วิหะระติ, สะโต จะ สัมปะชาโน,

เธอเป็นผู้มีอุเบกขา มีสติ มีสัมปชัญญะอยู่

สุชัญจะ กาเยนะ ปฏิสังเวเทติ,

และย่อมเสวยซึ่งความสุขด้วยกาย

ยันตัง อะริยา อาจิกขันติ, ‘อุเปกชะโก สะติมา สุชะวิหารี’ติ,

ตะตติยัง ฌานัง อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ.

เข้าถึงแล้วซึ่งตุตติยฌาน อันเป็นฌานที่พระอรियะเจ้า
ทั้งหลายสรรเสริญว่า “ผู้ได้ฌานนี้ เป็นผู้ที่มีอุเบกขา
มีสติ มีปกติอยู่เป็นสุข”

สุขัสสะ จะ ปะหานา,

เพราะความละไปแห่งความสุข

ทุกขัสสะ จะ ปะหานา,

และเพราะความละไปแห่งความทุกข์

ปุพเพวะ โสมนัสสะโทมนัสสถานัง อัดถังคะมา

เพราะความดับไปแห่งโสมนัสและโทมนัสทั้งหลาย

ในฉนาก่อน ๆ

อะทุกขะมะสุขัง อุเปกขาสะติปาริสุทธิง จะตตถัง ฉนานัง

อุปะสัมปัชชะ วิหะระติ.

เธอเข้าถึงแล้วซึ่งจตุตถฉนาก่อน ที่ไม่มีทุกข์ไม่มีสุข มีสติ

ปาริสุทธิเพราะอุเบกขาอยู่

อะยัง วุจจะติ ภิกขะเว สัมมาสะมาธิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า สัมมาสมาธิ

อิทัง วุจจะติ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา

อะริยะสัจจัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่าทุกขนิโรธคามินี

ปฏิบัติปทาอริยสัจ

อิติ,

ด้วยวิธีการดั่งที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

อัมเมตตัง วา อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายในอยู่บ้าง

พะหิทธา วา อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ภายนอกอยู่บ้าง

อัมเมตตอะพะหิทธา วา อัมเมสุ อัมมานุปัสสี วิหะระติ,

ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมในธรรมทั้งหลาย
ทั้งภายในและภายนอกอยู่บ้าง

สะมุททะยะอัมมานุปัสสี วา อัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

วะยะอัมมานุปัสสี วา อัมเมสุ วิหะระติ,

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุดับในธรรม
ทั้งหลายอยู่บ้าง

สะมุททะยะวะยะอัมมานุปัสสี วา อัมเมสุ วิหะระติ.

เป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรมเป็นเหตุเกิดและธรรม
เป็นเหตุดับในธรรมทั้งหลายอยู่บ้าง

‘อัตถิ ธัมมา’ติ वा पन्सस सति पञ्चभिः पण्डिता होति,
 หนึ่ง สติของภิกษุหนึ่ง เป็นสภาวะที่ตั้งขึ้นเฉพาะหน้าว่า
 ธรรมเท่านั้นมีอยู่

ยาระทวะ ญาณะมัตตายะ ปฏิสสะติมัตตายะ,
 ก็เพียงเพื่อความเจริญขึ้นแห่งญาณและเพื่อความ
 เจริญขึ้นแห่งสติเท่านั้น

อะนิสสิโต จะ วิหะระติ,
 เธอเป็นผู้อันค้นหาและทิวัจฉิไม่อาศัยแล้วอยู่
 นะ จะ ภิกฺขุ จิ โลก อฺปาทึยะติ.

และย่อมไม่ยึดมั่นถือมั่นซึ่งอะไร ๆ ในโลก
 เอวัมปิ โข ภิกขะเว ภิกขุ ธัมเมสุ ธัมมานุปัสสี วิหะระติ
 จตุสุ อะริยะสัจเจสุ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเป็นผู้ตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่ง
 ธรรมในธรรมทั้งหลายคืออริยสัจ ๔ อยู่ แม้อย่างนี้
 สัจจะปัพพัง นิฏฐิตัง.

หมวดสัจจะ จบแล้ว
 ธัมมานุปัสสะนา นิฏฐิตา.
 การตามเห็นเนื่อง ๆ ซึ่งธรรม จบแล้ว

ง. อาณิสังสะกะกา

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตาโร สะติปัสสูนาเน เอวัง ภาเวยยะ
สัตตะ วัสสานิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม พึงเจริญซึ่ง
สติปัสสูนา ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๗ ปี
ตัลสะ ทวินันัง ณะลาณัง อัญญะตะรัง ณะลัง ปาฎิกังชัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิวฐะ วะ ธัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อูปาทิสเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว สัตตะ วัสสานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๗ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตาโร สะติปัสสูนาเน เอวัง ภาเวยยะ
ณะ วัสสานิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม พึงเจริญซึ่ง
สติปัสสูนา ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๖ ปี

ตัสสะ ทวีนนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทีฎฐะ วะ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทีเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามีผล

ติฎฐันตุ ภิกขะเว ฆะ วัสสานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๖ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขะเว อิเม จัตตาริ สะติปฏฐาเน เอวัง ภาเวยยะ
ปัญจะ วัสสานิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปฏฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๕ ปี

ตัสสะ ทวีนนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทีฎฐะ วะ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทีเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามีผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว ปัญจะ วัสสานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๕ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตาโร สะติปัญฺฐานเ เอวัง ภาเวยยะ
จัตตาริ วัสสานิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัญฺฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๔ ปี

ตัสสะ ทวินนัง ฆะลานัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐเฐ วะ ธัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว จัตตาริ วัสสานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๔ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตาโร สะติปัญฺฐานเ เอวัง
ภาเวยยะ ตีณิ วัสสานิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัญฺฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๓ ปี

ตัสสะ ทวินนัง ฆะลานัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิวฐะ วัระ ธัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฎฐันตุ ภิกขะเว ตีณิ วัสสานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๓ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขะเว อิเม จัตตาโร สะติปัฏฐานเ เอวัง ภาเวยยะ
ทเว วัสสานิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัฏฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๒ ปี

ตัสสะ ทวินนัง ณะลันนัง อัญญะตะรัง ณะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิวฐะ วัระ ธัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว ทเว วัสสานิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๒ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตารโ สะติปัสสูฐานเ เอวัง ภาเวยยะ
เอกัง วัสสัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๑ ปี

ตัสสะ ทวินนัง ณะลันนัง อัญญะตะรัง ณะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐเฐ วะ ธัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐะตุ ภิกขเว เอกัง วัสสัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๑ ปีจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตารโ สะติปัสสูฐานเ เอวัง ภาเวยยะ
สัตตะ มาसानิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๗ เดือน

ตัสสะ ทวีณนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐุ วะ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทีเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขะเว สัตตะ มาसानิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๗ เดือนจงยกไว้

โย หิ โภจิ ภิกขะเว อิเม จัตตาโร สะติปฏิฐานเณ เอวัง ภาเวยยะ
นะ มาसानิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปฏิฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๖ เดือน

ตัสสะ ทวีณนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐุ วะ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทีเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว นะ มาसानิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๖ เดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตารโ สะติปัสสูฏฐาเน เอวัง ภาเวยยะ
ปัญจะ มาसानิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฏฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๕ เดือน
ตัสสะ ทวินนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังชัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐเฐ วะ ธัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิสเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว ปัญจะ มาसानิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๕ เดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตารโ สะติปัสสูฏฐาเน เอวัง ภาเวยยะ
จัตตาริ มาसानิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฏฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๔ เดือน

ตัสสะ ทวีณนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐุ ะ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อูปาทิสเส ะนะคามิตา.
หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขะเว จัตตาริ มาसानิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๔ เดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขะเว อิมะ จัตตาริ สะติปัฏฐานเ ะเววัง ภาเวยยะ
ตีณิ มาसानิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัฏฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๓ เดือน

ตัสสะ ทวีณนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐุ ะ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อูปาทิสเส ะนะคามิตา.
หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว ตีณิ มาसानิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๓ เดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตาโร สะติปัสสูฐานเน เอวัง ภาเวยยะ
ทเว มาसानิ,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๒ เดือน
ตัสสะ ทวินนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐุ ะ อัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามีผล

ติฏฐันตุ ภิกขเว ทเว มาसानิ.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๒ เดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขเว อิเม จัตตาโร สะติปัสสูฐานเน เอวัง ภาเวยยะ
เอกัง มาสัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอด ๑ เดือน

ตัสสะ ทวีณนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทีฎฐะ วัระ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทีเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามีผล

ติฎฐะตุ ภิกขะเว เอกัง มาสัง.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ๑ เดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขะเว อิมะ จัตตาริ สะติปฏิฐานเณ เอวัง ภาเวยยะ
อัทฒะมาสัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปฏิฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอดครึ่งเดือน

ตัสสะ ทวีณนัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทีฎฐะ วัระ ธัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทีเสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามีผล

ติฏฐะตุ ภิกขะเว อัฑฒะมาโส.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ครึ่งเดือนจงยกไว้

โย หิ โกจิ ภิกขะเว อิเม จัตตารโ สะติปัสสูฐาเน เอวัง ภาเวยยะ
สัตตะหัง,

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม ฟังเจริญซึ่ง
สติปัสสูฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอดเจ็ดวัน
ตัสสะ ทวีณันัง ฆะลาณัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังขัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็น
ที่หวังของบุคคลนั้น

ทิฏฐุ ะ อัมเม อัญญา,

คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้

สะติ วา อุปาทิสเส อะนาคามิตา.

หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามีผล

จ. นิคะมะนะกะภา

เอกายะโน อะยัง ภิกขะเว มัคโค.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทางนี้เป็นทางเดียว
สัตตาทันง วิสุทฺธิยา,

เพื่อความบริสุทธิ์ของสัตว์ทั้งหลาย
โสกะปะริเทวานัง สะมะติกกะมาเย,

เพื่อความก้าวล่วงซึ่งโสกะและปริเทวะทั้งหลาย
ทุกขะโทมะนัสสานัง อัตถังคะมาเย,

เพื่อความดับไปแห่งทุกข์และโทมนัสทั้งหลาย
ญายัสสะ อะธิกะมาเย,

เพื่อการบรรลุถึงซึ่งอริยมรรค
นิพพานัสสะ สัจฉิกิริยาเย,

เพื่อการกระทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน
ยะทิทัง จัตตาโร สะติปัฏฐานา

ทางนี้ คือ สติปัฏฐานทั้งหลาย ๔ ประการ
อิติ,

ด้วยประการฉะนี้
อิติ ยันตัง วุตตัง,

คำใดอันเราได้กล่าวไว้แล้วในอุทเทสอย่างนี้

อิทะเมตัง ปฏิจจะ วุตตัง,

คำในอุทเทสนั้น อันเราอาศัยแล้วซึ่งสติปัญญาฐาน ๔ นี้
กล่าวไว้แล้ว

อิติ,

ตั้งนี้

อิทะมะโวจะ ภาคะวา.

พระผู้มีพระภาคได้ตรัสแล้วซึ่งมหาสติปัญญาสูตรนี้
อัตตะมะนา เต ภิกขุ ภาคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง,
ภิกษุทั้งหลายเหล่านั้นเป็นผู้มีใจร่าเริงยินดี อนุโมทนา
ยอมรับแล้วซึ่งพระภาษิตของพระผู้มีพระภาค

อิติ,

ตั้งนี้แล

มหาสติปัญญาสูตระสุดตัง นิภฐิตัง นะวะมัง.

มหาสติปัญญาสูตร ซึ่งเป็นพระสูตรลำดับที่ ๙ จบแล้ว

สำหรับท่านที่มีความต้องการที่จะขอรับหนังสือ หรือ ซีดี/ ดีวีดี ของอาจารย์สุภีร์ ทุมทอง สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเว็บไซต์ www.ajsupee.com หรือท่านสามารถดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) ขอรับได้ฟรี ผ่านระบบขอรับสื่อธรรมะออนไลน์ จากเว็บไซต์ www.ajsupee.com ซึ่งท่านสามารถขอรับหนังสือได้ครั้งละ ๕ เล่ม และ ซีดี/ดีวีดี ได้ครั้งละ ๘ แผ่น โดยการเลือกหนังสือ หรือ ซีดี/ดีวีดี ที่ต้องการผ่านระบบขอรับหนังสือออนไลน์ ยืนยันการขอรับ และกรอกชื่อที่อยู่ผู้รับ ซึ่งสามารถตรวจสอบสถานะการส่งได้ผ่านทางหน้าเว็บไซต์

(๒) ขอรับได้ฟรีทางไปรษณีย์ ซึ่งท่านสามารถขอรับหนังสือได้ครั้งละ ๕ เล่ม และ ซีดี/ดีวีดี ได้ครั้งละ ๘ แผ่น โดยการส่งชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ของผู้รับ, ชื่อหนังสือ, ชื่อซีดี/ดีวีดี ที่ต้องการ พร้อมทั้งระบุวัตถุประสงค์ในการขอรับสื่อธรรมะไปที่ อีเมลล์ : suriyan2t@gmail.com หรือทาง Line ID : [ajsupee.com](https://www.line.me/tv/ajsupee) หากมีข้อสงสัย สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณสุรียัน โทร. ๐๘-๐๕๕๓-๕๕๕๓

(๓) ติดต่อขอรับได้ที่ชมรมจริยธรรม ตึกประสาทวิทยาช้น ๒ โรงพยาบาลศรีศรีัญญา อ.เมือง จ.นนทบุรี โทร. ๐๒-๙๖๘-๙๙๕๕๔ ติดต่อคุณสุคนธ์

(๔) ติดต่อขอรับได้จากชมรมกัลยาณธรรม ตามรายละเอียดใน เว็บไซต์ <http://www.kanlayanatam.com>

ประวัติ

อาจารย์สุกัร กุมทอง

วันเดือนปีเกิด

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๕

บ้านหนองฮะ ต.หนองฮะ อ.ลำโรงทาบ จ.สุรินทร์

การศึกษา

- เปรียญธรรม ๔ ประโยค
- ประกาศนียบัตรบาลีใหญ่ วัดท่ามะโอ จ.ลำปาง
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ปริญญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ปริญญาเอก พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

งานปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๒)

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยาลัยสงฆ์ มจร.
วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส จ.นครปฐม
- อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส จ.นครปฐม
และห้องเรียนวัดพิชยญาติการาม
- วิปัสสนาจารย์ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย
- สอนปฏิบัติธรรมในสำนักปฏิบัติธรรมต่าง ๆ
ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด
- บรรยายธรรมะตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ
และต่างจังหวัด
- เผยแพร่ธรรมะทางทางสื่อต่าง ๆ ดังนี้
เว็บไซต์ www.ajsupee.com
เฟซบุ๊ก www.facebook.com/Ajsupee
ยูทูป www.youtube.com/user/ajsupee

รายชื่อผู้ร่วมบริจาค

ที่	ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
๑	คุณธนิดา บุณสุข	๒,๐๐๐
๒	คุณรสสุคนธ์ ชมชื่น	๑,๐๐๐
๓	คุณวีณา กรนิติและครอบครัว	๕๐๐
๔	จากฐนิชาณ์วีร์สอร์ท ๕ พ.ค. ๖๒	๑,๒๐๐
๕	คุณชมภู กาญจนาทและครอบครัว	๑,๐๐๐
๖	คุณธนิดา บุณสุข	๑,๐๐๐
๗	ผู้เข้าปฏิบัติยุวพุทธ ๑๒-๑๖ มิ.ย. ๖๒	๘,๖๔๔
๘	ผู้พึงธรรม การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ๒๕ มิ.ย. ๖๒	๑,๑๐๐
๙	ผู้เข้าศูนย์วิปัสสนาสุนทรินทร์ ๑๙-๒๑ ก.ค. ๖๒	๕,๘๘๐
๑๐	ผู้เข้าปฏิบัติฐนิชาณ์วีร์สอร์ท ๒๓-๒๕ ก.ค. ๖๒	๑๑,๙๐๐
๑๑	คุณนงเยาว์ โพธิ์ทอง	๑๒,๐๐๐
๑๒	คุณอาภรณ์ วัฒนการ	๑๐๐
๑๓	คุณฐิตายุ คุณกัลยา	๑,๐๐๐
๑๔	คุณพรทิพย์ พานิชพึงรัต	๑,๐๐๐
๑๕	ไม่ออกนาม	๔๐๐
๑๖	ผู้พึงธรรม ยุวพุทธิกสมาคมฯ ๑๘ ส.ค. ๖๒	๔,๕๐๐

ที่	ชื่อ - นามสกุล	จำนวนเงิน
๑๗	ผู้พิงธรรม ยิวพุทธิกสสมาคมฯ ๘ ก.ย. ๖๒	๖,๒๑๐
๑๘	คุณจุ่ม อรพันธ์	๒,๐๐๐
๑๙	คุณสุจินตนา พุกกะเวศ ผศ.สุปรียา บุญยะเกตุ	๓,๐๐๐
๒๐	ผู้พิงธรรม ยิวพุทธิกสสมาคมฯ ๒๒ ก.ย. ๖๒	๓,๘๗๐
๒๑	คุณธนิดา บุลสุข	๕,๐๐๐
๒๒	คุณชมภู กาญจนาทรรและครอบครัว	๒,๐๐๐
๒๓	คุณวาสนา อึ้งประเสริฐ	๗๐๐
๒๔	คุณวีรพันธ์ โอปิลันทพงษ์	๒,๐๐๐
๒๕	ดร.อดิศักดิ์ ธีรานุพัฒนา	๑,๐๐๐
๒๖	คุณบัญญัติ ชูตาภา	๑,๐๐๐
๒๗	คุณเพ็ญทิพ กฤษณะปิ่นณะ	๑๐,๐๐๐
๒๘	คุณวีรพันธ์ โอปิลันทพงษ์	๒,๐๐๐
๒๙	กลุ่มบ้านพุทธธรรมสวนหลวง ๑๐๑	๑๐,๐๐๐
๓๐	ครอบครัวเอกวานิช	๔๐,๐๐๐
๓๑	มูลนิธิจิตต์วิวัฒน์	๑๐,๐๐๐
๓๒	คุณสันติ เตชอักรกุลและครอบครัว	๒๐๐,๐๐๐

ติฎฐะตุ ภิกขะเว อัฑฒะมาโส.
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ครึ่งเดือนจงยกไว้
โย หิ โกจิ ภิกขะเว อิเม จัตตาโร สะติปัฏฐานเ
เอวัง ภาวะเยยะ สัตตาหัง,
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคลใดก็ตาม
พึงเจริญซึ่งสติปัฏฐาน ๔ เหล่านี้ ดังที่แสดงมานี้ ตลอดเจ็ดวัน
ตัสสะ ทังวันนัง ฆะลานัง อัญญะตะรัง ฆะลัง ปาฎิกังชัง,
ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ในบรรดาผล ๒ ประการ เป็นที่หวังของบุคคลนั้น
ทิฎฐะ วะ อัมเม อัญญา,
คือ อรหัตตผลในชาติปัจจุบันนี้
สะติ วา อุปาทิสเส อะนาคามิตา.
หรือว่า เมื่อยังมีกิเลสอุปาทานเหลืออยู่ ก็เป็นอนาคามิผล

ISBN 978-616-565-222-3

9 786165 652223